

Es Molí Nou

Vilafranca - octubre-novembre de 1997 - Any XI - N°120

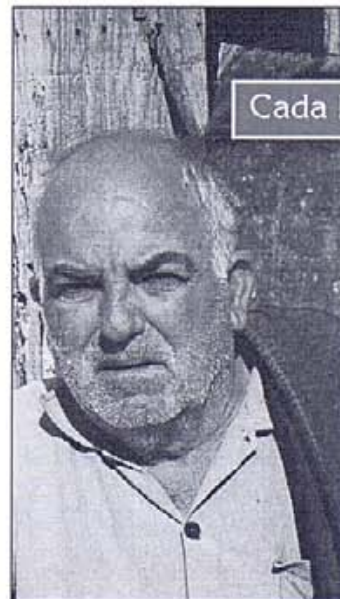

Força La Vila!

- ⚽ Tercers a la III Divisió
- ⚽ Els juvenils, segons
- ⚽ Els cadets, quints
- ⚽ Els alevins, Tercers
- ⚽ Els benjamins, segons

TOMEU CATALÀ, PREMI RAMON LLULL
PEL SEU TREBALL HUMANITARI

Xesc «Granot» a

Cada Persona és un MÓN

*Comença
la reforma de
l'Escorxador
i les
expropiacions
per desviar
la carretera*

Es Molí Nou

Depòsit Legal
PM-336-1986

Consell de Redacció

Miquel Barceló
Jaume Català
Francesca Martí
Guillem Mas
Jaume Vidal

Col.laboradors

Francesc Grimalt
Joan Jaume
Rafel Jaume
Andreu Salom
Jaume Sansó
Jaume Sitges
Guillem Sansó
Catalina Rosselló
Jaume Nigorra
Antonia Bover

**Els articles publicats
expressen, únicament,
l'opinió dels seus autors,
els quals es fan
responsables
del seu contingut.
El Consell de Redacció
no s'identifica
necessàriament amb
el contingut dels articles
publicats; i només
es responsabilitza
de l'editorial.**

Revista
"Es Molí Nou"
C/ Església, 12
07250 Vilafranca

Imprimeix:

ETIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

Autopista Palma-Manacor

El progrés de les illes, sempre sustentat sobre el poder de la indústria turística, ha provocat que en qüestió de 20 anys (des dels 70 als 90), coincidint amb el bum del sector, les carreteres més importants de l'illa s'hagin trobat sobressaturades. La manca de planificació viària derivada de la poca visió dels polítics de torn ens ha portat a una situació límit. Als vilafranquers, segur que no se'ns pot convèncer del contrari, perquè en patim les conseqüències d'una forma molt directa i alguns hi han perdut la vida en aquest estatus de perill permanent que en xepa el poble.

A hores d'ara el gran repte viari del Govern Balear, després de signar un conveni de carreteres amb el Ministeri de Foment és la construcció d'una autopista entre Palma i Manacor, a través de un trajecte que aniria per Lluçmajor, passaria entre Campos i Porreres, seguiria cap a Felanitx i acabaria a la capital de la nostra comarca, Manacor. En el conveni esmentat, cal recordar, que s'inclou una partida de 533 milions pel projecte de desviament de l'actual carretera de Palma que creua la nostra vila de llevant a ponent. L'obra de l'autopista de Manacor té un pressupost estimatiu d'entre 50.000 i 60.000 milions de pessetes. El conveni signat amb el govern de Madrid es de 57.000 milions a invertir en els propers cinc anys.

Construir una autopista suposa, endemés d'una gran inversió de diners, un elevat consum de territori i un fort impacte ambiental amb greu conseqüències pel sector agrari. Evidentment que les grans vies terrestres acursen les distàncies entre els grans nuclis urbans, i aquest és, no hi ha dubte, la raó sobre la que es planteja i es justifica la futura autopista.

Els hotelers, la majoria, estan a favor del projecte per l'agilitat de transport que suposaria pels seus clients. Ja estam massa avessats a escoltar que vivim del turisme, com si Mallorca només hagi de ser en el futur hotels i més hotels fins a no només omplir la costa, sinó també el Pla i la Serra de Tramuntana. Estam davant una realitat prou perillosa: els interessos del turisme, com el gran sector productiu de les illes, prevaixen per damunt els de la Mallorca pobre, la pagesa, a la que li saonen les arrels amb aigua salada perquè han buidad els pous per llevar la salina a la pell dels estrangers.

El ciment segueix avançant per tot arreu. Però per si no n'hi hagués prou acabarem de tancar les darreres mates amb alquitrà i grava. Asfalt on fer volar els vehicles i a la vegada aixafar vides humanes després d'una engatada de velocitat.

Les raons de pès a favor d'una autopista ja són fortament contestades per un gran nombre de mallorquins de la Part Forana. A Lluçmajor, Campos, Porreres, Felanitx i Manacor hi ha grups de veïns que s'hi oposen i convendria escoltar-els abans d'imposar una obra que dividirà una comarca, la del Migjorn, per reduir la distància entre Ciutat i Manacor. Per evitar una greu ferida al territori verjo que s'haurà d'emprar per fer l'autopista (unes 400 hectàres de zona agrícola), els qui s'oposen al projecte aboquen els següents arguments: una millora de la xarxa viària actual, la potenciació d'un servei públic de transport, la recuperació del tren com a mitjà de transport i també d'atractiu pel sector turístic i la descentralització de serveis que faci cada vegada més innecessari el tenir que anar a Ciutat. Aquests creim que són elements suficients que s'haurien de valorar abans de prendre una decisió tant important com la de construir 60 kilòmetres d'autopista per la comarca del Migjorn. Per això, com a mitjà de comunicació d'aquesta vila de pagesos, ens posam al costat del front d'oposició al projecte del Govern del Partido Popular. Deim prou a una nova aberració i a un nou atemptat per part d'uns polítics que només serveixen a determinats interessos. Deim prou a un enèsim atemptat contra el medi rural de Mallorca. És hora de fer progressar la consciència. Autopista NO.

El futbol base
arrasa per tot allà
on passa

Esports

El Vilafranca es el
tercer classificat

El Vilafranca és l'equip revelació de Tercera Divisió

Ja no hi ha cap dubte que el C.F. Vilafranca és l'equip revelació de la Tercera Divisió Balear. L'equip de Pep Sansó està situat en tercera posició en vint-i-quatre punts, un més que el campió. El líder de la classificació és l'At. Balears, el segon és el Constància, que només duu cinc punts més que el Vilafranca. Val a dir que l'equip blanc i verd es el tercer equip més realitzador de la categoria, cosa que demostra l'eficàcia dels davanters. Tot i això val a dir que el Vilafranca també juga contra l'àrbitre, fins ara, el Vilafranca ha perdut possiblement més de cinc punts per la que pareix esser una conspiració arbitral

contra l'equip vilafranquer. Com exemple els tres penals no assenyalats el darrer partit que el Vilafranca disputà a casa.

Cal remarcar que darrerament els jugadors vilafranquers del primer equip estan disfrutant d'un bon moment de forma, ja que Tià, Tolo i Julià, normalment surten a l'onze inicial, esperem que Xavier també ho fagi ben aviat. Sort a tots quatre.

També volem agrair als directius del C. F. Vilafranca i als voluntaris que d'una manera o altre ajuden a la gran tasca que és tenir un equip a la màxima categoria balear.

El Vilafranca perd el primer partit a Pollença

3 Pollença: Sastre (1), David (2), Caballol (1), Perelló (2), Gaspar (2), Pons I (2), Pitu (1), David (2), Crespi (1), Alomar (1) i Martorell (2).

Pons II (1) per Pitu, Torrens (2) per David i Moncades (1) per Perelló.

1 Vilafranca: Lozano (2), Julià (2), Miquel Joan (1), Munar (1), Gerardo (1), Toni Simó (2), Ferriol (1), Nofre (2), Sureda (1), Nebot (2) i Morey (1).

Els tres vilafanques que darrerament estan disfrutant de la confiança de Pep Sansó. Foto: Joan Jaume.

Tolo (1) per Munar, Kiko (1) per Toni Simó i Tià Julià (1) per Nebot.

ÀRBITRE:

Danza Blanco (2). Regular. Amonestacions a: Martorell, Julià, Toni Simó, Ferriol, Kiko i vermella a Miquel Joan.

GOLS:

0-1 Minut 8, Toni Simó.

1-1 Minut 50, Perelló.

2-1 Minut 70, Gaspar.

3-1 Minut 89, Torrens.

A la segona part el Pollença jugà millor i marcà tres gols que li donaren el triomf contra el Vilafranca

El Pollença guanyà amb justícia el partit davant el Vilafranca de Pep Sansó, que només mostrà perill a la primera part.

S'avançà el Vilafranca, però el Pollença jugà molt millor i mereixé l'empat. A la represa, els locals donaren la volta al marcador i sentenciaren amb un clar tres a un pels locals. L'equip vilafranquer decebé al segon temps i no

pogué fer res davant un Pollença que de cada cop s'està trobant millor. Cal remarcar les expulsions, on l'equip meloner es va quedar en només deu homes després que l'àrbitre expulsés al defensa Miquel Joan i a Damià, el qual feia les tasques de massatgista.

Golejada del Vilafranca davant la Victòria

5 Vilafranca: Lozano (2), Julià (2), Tolo (2), Tià Julià (2), Gerardo (1), Toni Simó (2), Ferriol (2), Nofre (2), Sureda (1), Nebot (1) i Morey (3).
Kiko (1) per Tià Julià, P. Font (2) per Sureda i Polit (-) per Toni Simó.

0 La Victòria: Lluís (1), Tolo (2), Andrés (2), Manolo (1), Lopez (1), Rubí (2), Fresneda (2), Campoy (1), Pasqui (0), Tonio (2) i Vives (2).
Vàzquez (2) per Pasqui, Fuxa (-) per Andrés i Javi (-) per Campoy

ÀRBITRE:

Nadal Riera (2). Bé. Amonestacions a: Toni Simó, Vàzquez, Tià Julià i Ferriol.

GOLS:

1-0 Minut 22, Sureda, engalta un fort xut des de fora de l'àrea on aferra la pilota al pal dret de la porteria.
2-0 Minut 63, Morey, a passada de Ferriol després que aquest fes una gran jugada.
3-0 Minut 73, Morey, després d'una gran errada del porter visitant.
4-0 Minut 83, Pere Font, supera a Lluís amb un fort xut des de fora de l'àrea grossa.
5-0 Minut 90, Morey de panal.

Molt de públic el que assistí el passat diumenge dia 28 al Molí Nou, per presenciar un partit que ja es veia venir que seria de poca transcendència, ja que els visitants, La Victòria, al moment encara no havien aconseguit cap punt i estaven situats en darrera posició. Per primera vegada es va veure un onze poc normal ja que es van poder notar vèries canvis, forçats com es pot veure, ja que les sancions de Miquel Joan i Andreu i la lesió de Munar van donar entrada a Sureda, Tolo Rigo i Tià Julià, que aquest darrer fa fer un extraordinari partit, demostrant la seva gran capacitat com a futbolista.

Des d'els primers instants del partit, el Vilafranca va sortir en forma de tromba, encara que van haver d'esperar vint-i-dos minuts per a fer el primer gol. Al minut deset, l'àrbitre va anular un gol al davant Nofre, per fora de joc. Cal destacar en tot moment el petrer Morey que amb els seus dos gols i unes quantes jugades més va fer disfrutar al públic vilafranquer.

Ja a la segona només va ser com un partit

d'entrenament per part del vilafranca, on només jugaven dintre del camp dels ciutadans. Els cinc gols no van ser suficients ja que el resultat ves pogut esser molt més abultat del que va ser. Destacar l'actuació de Nadal Riera que en tot moment va dur el reglament en ma. Per part de la victòria val a dir que li queda molt a fer si vol mantenir la categoria.

Fins al darrer moment el Vilafranca va ser a Campos

2 Campos: Miki (2), Gaspar (2), Garcies (3), Bruno (2), Monserrat (2), Loren (3), Bernat (1), Nuviola (1), Femenies (2), Muñoz (2) i Obredor (1).
Casals (1) per Muñoz i Martí (1) per Gaspar.

2 Vilafranca: Lozano (2), Julià (1), Tolo (1), Miquel Joan (2), Gerardo (1), Toni Simó (2), Ferriol (1), Nofre (2), Andreu (1), Sureda (1) i Morey (1).
Tià (1) per Morey, Tolo (-) per Nebot i Sureda (-) per Gerardo.

ÀRBITRE:

Carolina Domènech (0). Malament. Amonestacions a: Gaspar, Bruno, Loren, Bernat Nuviola, Casals, Tolo, simó, Ferriol i Tià Julià.

GOLS:

1-0 Minut 4, Femenies, penal.
2-0 Minut 40, Loren.
2-1 Minut 47, Nofre.
2-2 Minut 90, Andreu

INCIDÈNCIES:

Molt de públic de Vilafranca per veure el partit de la jornada.

El Campos s'avançà en el primer temps, però el Vilafranca mai va donà el partit per perdut

Al final s'acabà amb un just empat. Al primer temps, el conjunt local va ser l'amo i senyor del partit, mentre el Vilafranca es defensava a les totes. Després d'uns primers minuts de tempteig, els jugadors locals marcaren la pauta del partit i primer Femenies, de penal, i després Loren, van fer el que pareixia el gol que donava la victòria al conjunt local.

A la segona part, el Vilafranca passà a dominar territorialment el partit. Els blanc i verds estiraven les seves línies, creant més perill sobre la porteria de Miki. Just iniciat la segona meitat, en una gran jugada d'habilitat de Nofre, ençetà el que seria la gran remontada. L'equip local intentà crear perill mitjançant ràpids contraatacs aprofitant els espais que deixaven els jugadors vilafranquers.

A poc a poc i continuant amb la tònica de domini per part dels vilafranquers, anaven passant els minuts fins arribar a parèixer inamovible el triomf campaner, emperò just quan es complia el minut noranta, Andreu establia l'empat definitiu en creuar la pilota després d'un grapat de rebots dins l'àrea local. Al final, gran decepció pels de Campos, i un empat amb gust de victòria pels de Vilafranca.

Cal remarcar la gran assistència de públic vilafranquer, que va fer que semblés que el Vilafranca jugava a casa.

En tot moment el C.F. Vilafranca ha pogut disfrutar del públic vilafranquer

descompte Linde marcàs amb l'ajuda del linier el definitiu u a u. Val a dir que el Vilafranca deixà escapar els dos primers punts de Vilafranca.

Als darrers instants el Vilafranca marcà el gol que li donà els tres punts

2 Binissalem: Lamata (2), Ripoll (2), Company (2), Pau (2), Ferrer (2), Llabrés II (2), Llabrés I (2), José Maria (1), Alcover (2), Bruno (2) i De Lucas (1).
López (1) per De Lucas, Padilla (1) per Bruno i Cladera (1) per Llabrés II.

3 Vilafranca: Lozano (2), Julià (2), Tolo (2), Miquel Joan (2), Gerardo (2), Toni Simó (2), Tià (2), Nofre (2), Andreu (2), Nebot (2) i Morey (2).
Ferriol (2) per Julià, Sureda (1) per Nofre i Kiko(-) per Nebot

ÀRBITRE:

Moreno Campos (1). Regular. Amonestacions a: Padilla, Pau, Company, Ferrer, Ripoll, Llabrés II, Miquel Bestard, Andreu, Tià, Ferriol i Tolo.

GOLS:

1-0 Minut 7, Alcover de cap.
1-1 Minut 18, Morey de fort xut.
2-1 Minut 38, José Maria de penal.
2-2 Minut 60, Ferriol acaba un contracop visitant.
2-3 Minut 86, Nebot en una jugada personal.

Binissalem i Vilafranca oferiren un futbol de gran qualitat

Molt de públic a Binissalem per veure el partit més interessant de la jornada. El partit no va defraudar a ningú, ja que durant els noranta minuts fou molt trepidant i disputat.

La primera part i gràcies al matiner gol, va ser dominada pràcticament pel conjunt local en la seva totalitat cosa que va fer que pogués aconseguir marcar més gols, però per sort vilafranquera no ho va fer. El Vilafranca només en una errada de la defensa local, va aconseguir l'empat. Abans de finalitzar aquesta primera part, José Maria de penal tornà a avançar el seu equip en el mercador.

A la segona meitat, va canviar la dinàmica del partit. Els locals jugant al contracop intentaren sentenciar el partit, però el porter vilafranquer, en les seves intervencions, impedí qualsevol perill. Lavors va ser el Vilafranca qui passà a dominar el joc. Arribà el gol de Ferriol i quan mancaven quatre minuts per la finalització del partit, una bona jugada

Toni Simó lluita per una pilota. Foto: Joan Jaume.

personal de Nebot, va fer que el Vilafranca pogués sumar els tres punts.

Poc vistós el partit que disputaren el Vilafranca i el Cardessar

3 Vilafranca: Lozano (2), Julià (2), Tolo (1), Miquel Joan (1), Tià (2), Toni Simó (2), Ferriol (2), Nofre (3), Andreu (3), Nebot (2) i Sureda (1).
Xavier (-) per Sureda i Kiko (-) per Julià.

0 Cardessar: López (1), Mestre (2), Venrell (2), Barceló (1), G. Mestre (2), Caldentey (3), Sancho (2), J. Sancho (1), Artabe (0), Xisco (0) i Costa (1).
Mari (-) per Costa

Estrellades

Al començament de la segona meitat del partit que disputaven el Vilafranca i el Cardessar, el passat dia dos, aparagué una tuna, la que sol actuar al restaurant "El cruce", fent una penosa actuació, cantant cançons de <<Vilafranca, Vilafranca, >>, intentant fer més agradós el partit i aconseguint fer un ridícul espantós. Pareixia que s'havien abaurat una mica massa, ja que quan cantaven els hi surtien qualque "xurro" impressionant.

ÀRBITRE:

Lladó Grau (0). Desastrós. Amonestacions a: Toni Simó, Nebot, Julià, Sancho, Artabe, Tià, Lozano, Venrell, Ferriol i Caldenty.

GOLS:

1-0 Minut 33, Toni Simó, remata de cap un corner.
2-0 Minut 58, Nebot en una gran jugada.
3-0 Minut 73, Andreu remata a porteria buida.

Excel·lent entrada el passat diumenge dia dos per veure un partit entre dos equips, que ja feia vint anys que no havien jugat cap partit en competició oficial. El partit no va ser molt bò ja que el joc va estar continuament aturat a cause de les faltes d'un i altre equip. El Vilafranca va fer uns dels partits més dolents de la temporada, així i tot va poder sumar els tres punts que esteien en joc. A la primera meitat el joc va ser més dolent, ja que el va estar més aturat, només cal remarcar el gol de Toni Simó a un corner, i la poca autoritat que va imposar l'àrbitre del partit.

A la reanudació, el joc va ser un poc millor, ja que el Cardassar es va estirar un poc més i el Vilafranca aprofità els espais que deixaren el llorençins.

En definitiva, el joc no va ser molt bò, però el Vilafranca aprofità les ocasions que se li van presentar.

El Vilafranca dugué un punt d'Alaior

1 Alaior: Jurado (2), Sampol (1), J. Luis (2), Marcos (1), Fuertes (1), Edu (2), Xavi (2), Miquel (0), Cleó (3), Dani (1) i Tudurí (2).

Martí (-) per Sampol, Toval (-) per Xavi i Pedrito (1) per Cleo.

1 Vilafranca: Lozano (2), Julià (2), Tolo (2), Miquel Joan (1), Kiko (1), Sureda (2), Ferriol (1), Nofre (2), Andreu (2), Nebot (2) i Morey (2).

Font (1) per Nofre i Xavier (1) per Morey.

ÀRBITRE:

Munar Gelabert (2). Bé. Amonestà a: Edu, Pedrito, Dani, Galdona (entrenador local), Kiko, Ferriol, Sureda, Font i Xavier.

GOLS:

0-1 Minut 38, Nebot.
1-1 Minut 72, Tudurí.

Partit amb dues parts molt diferenciades que tingueren un dominador distint cada una.

La primera part va ser dominada amb claredat pels jugadors vilafranquers, que en tregueren profit amb un gran gol de Nebot, a les acaballes de la primera part. Després de descans varen canviar els colors, els menorquins empengueren fort cercant el gol de la igualtat, que un oportuníssim Tudurí aconseguí.

Val a dir, que el juvenil Guillem Garcia fou convocat per Pep Sansó, fet que demostra l'interés del tècnic vilafranquer pel planter meloner.

Sorprenent victòria del Ciutadella al camp del Vilafranca

1 Vilafranca: Lozano (2), Julià (1), Tolo (1), Miquel Joan (2), Simó (1), Tià Julià (2), Ferriol (1), Nofre (3), Andreu (3), Nebot (1) i Morey (2).

Sureda (-) per Julià, Xavier (1) per Ferriol i Kiko (-) per Tolo.

2 At. Ciutadella: Vicent (3), Gonyalons (1), Jesús (2), Nando (2), Medina (1), Chistian (2), Sergio (2), Ramón (2), Xiscu (1), Sandarrubia (1) i Antonio (1).

Víctor (-) per Chistian, Abel (-) per Xiscu i Bagur (2) per Antonio.

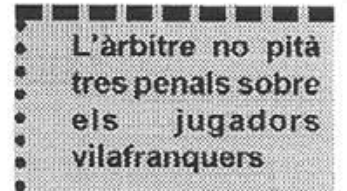
ÀRBITRE:

Guardiola Rotger (0). Caòtic. Amonestacions a: Chistian, Antoni Simó, Jesús, Nofre, Gonyalons, Lozano, Medina, Pap Sansó, Xavier i Rafa Torres (entrenador visitant).

GOLS:

0-1 Minut 1, Ramón, fort xut creuat a la dreta de Lozano.
1-1 Minut 31, Julià, remata una passada Juanito Andreu.
1-2 Minut 68, Bagur, embull dins l'àrea que acaba amb un gol molt protestat.

El gol marcat pel Ciutadella en el primer minut, obra de Ramón, no feu canviar gaire el sistema de joc d'un Vilafranca que sortí molt motivat a disputar aquest partit. Els vilafranquers jugaren molt nerviosos la primera mitja hora de joc encara que l'equip local dominava els menorquins que creava poques ocasions i que mantenia el resultat gràcies a les bones intervencions del porter Vicent. El gol de Julià,

arribà, fruit d'una treta de corner que aprofità Andreu per centrar al primer pal on Julià rematà a plaer. En el minut 48 internada de Nofre per la banda que és tomat clarament dins l'àrea i l'àrbitre assenyala una targeta groga a Nofre per fingir una caiguda.

El Vilafranca era l'autèntic dominador del joc encara que la defensa ciutadellenca cubria molt bé les accions protagonitzades per la perillosa davantera vilafranquera, que atacava amb incistència cercant la victòria. La desfeta local arribà amb el discutit gol de Bagur que aprofità un embolic dins l'àrea local per marcar. D'aquí a la fi del partit tot va ser un seguit de pilotes penjades a l'àrea visitant, internades per la banda de Nebot, Morey i Nofre que no trobaven rematador. Ja al minut noranta Bagur hagués pogut aconseguir sentenciar el partit amb un tercer gol dels menorquins en quedar-se davant Lozano però el pal li ho empedí. En general es va veure un bon partit per part dels locals que tingueren l'actuació arbitral molt a la seva contra i destacar l'ordenada defensa del Ciutadella que aconseguí retenir la tripleta formada per Nebot, Andreu i Nofre.

El futbol base del Vilafranca, està que no atura, tots els equips estan a les primeres places de les respectives taules classificatòries i pareix esser que no hi estan per sort, ja que estan fent un futbol de gran qualitat, sobretot els dos equips de futbol 7, els quals ocupen la primera i segona posició respectivament. L'equip dels germans Escales, també han arrancat fort a l'inici de la temporada. I per acabar els majors del futbol base, estan situats en segona posició, cosa que no entrava en els pronòstics més optimistes, en un principi.

Val a dir, que no només s'han de llevar les porteries de futbol 7, valles, cons,... pel primer equip, si no que també en el futbol base, ja que als partits que juguen els equips inferiors sempre hi ha impediments d'aquesta mena. Després d'aquesta breu introducció ferem un breu comentari de cada equip.

JUVENILS:

Bon començament dels nous juvenils

Aquest any els juvenils tenen un equip amb aspiracions a pujar de categoria, en la incorporació del nou entrenador porrerenc Bernat, les ajudes de nous jugadors procedents d'altres equips, la continuïtat dels jugadors de l'any passat i els jugadors que provenen dels cadets, aquest any es pot disfrutar amb aquest equip.

En les set jornades disputades, l'equip vilafranquer porta quatre victòries i dues derrotes, ja que només a jugat sis partits, i està situat en la segona posició de la taula només superat pel Santanyi que ha guanyat sis dels set partits disputats i porta dinou punts.

En el total de partits disputats els vilafranquers han jugat molt bé i partits no tant. En el debut a la lliga els vilafranquers es mostraren poc afortunats de cara a gol i la sort dels visitants fou que els tres primers punts de la lliga fosin pel Felanitx. En els altres partits el Vilafranca ja demostrà la seva qualitat i guanyà dins Pollença i contra el Consell. Després rebé la visita del líder al Molí Nou, on en la primera part hi hagué alternatives en el marcador, en el que s'arribà al descans amb el marcador de 1-2, però en el segon temps les lesions i l'expulsió del porter local i el bon joc visitant acabaren amb les esperances meloneres i acabaren sent golejats.

Tothom s'esperava una endinsada del conjunt vilafranquer, però la seva visita a Esporles, el segon classificat, fou molt important en la que guanyaren per 1-2 i després en el darrer partit l'equip local sofrí molt per guanyà al Sant Marçal per un sol gol.

RESULTATS:

Vilafranca 1-Felanitx 2
Pollença 1-Vilafranca 3
Vilafranca 2-Consell 1
Vilafranca 2-Santanyi 9

Esporles 1-Vilafranca 2
Vilafranca 4-Sant Marçal 3

CADETS:

Els cadets ja es situen entre els primers

Els germans Escales han continuat un any més en la direcció dels cadets, aquest any s'ha fet un equip amb aspiracions a tot i amb l'incorporació d'antics jugadors i la pujada d'altres l'equip funciona bastant bé.

En els cinc partits disputats els vilafranquers n'han guanyat tres i n'han perdut un, estan situats en quinta posició després del Badia, Cala d'Or, Montuiri i Olímpic, però els moloners han jugat un partit menys.

En els tres primers partits el Vilafranca ha demostrat una gran solidesa en defensa i en atac no té molts problemes, en l'nic de lliga tengueren alguns problemes per guanyar al Cardassar però en els altres partits a més de jugar bé golejaren als rivals, Algaida (6-0) i al S'Horta (0-3).

En els altres dos partits tengueren mala sort primer visitant a l'Olímpic on perderen per 2-0, ja en la propera jornada reberen el líder de la competició, el Badia de Cala Millor, on a més de mala sort l'àrbitre no tingué molt d'encert, al final empat a zero i els dos equips satisfets pel joc realitzat.

RESULTATS:

Vilafranca 3-Cardassar 2
S'Horta 0-Vilafranca 3
Vilafranca 6-Algaida 0
Olímpic 2-Vilafranca 0
Vilafranca 0-Badia CM 0

FUTBOL 7-ALEVÍ

L'equip impressiona amb la tornada de Pep Ribas

Aquesta temporada, amb poques incorporacions, la més destacada la de l'entrenador Pep Ribas, que torna al Vilafranca on ja aconseguí importants victòries, aquest equip està plegat de promeses, que ja ho estan demostrant en aquest inici.

Com hem dit abans, l'equip vilafranquer ha començat molt fort aquest campionat on dels tres partits disputats els ha guanyat tot tres, no

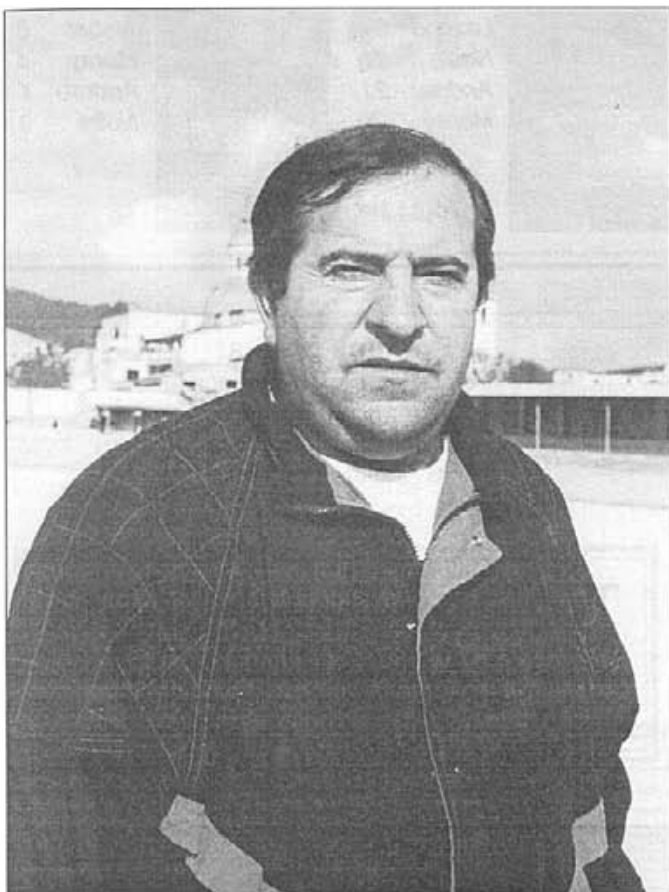
El Vilafranca treu un punt davant el primer classificat, el Badia de Cala Millor

L'objectiu de l'equip juvenil és pujar a segona regional

Els alevins contenen per victòries els partits jugats

només ha guanyat els tres punts sinó que també ha realitzat un bon joc i a aconseguir amplis marcadors que fan disfrutar al públic.

El primer partit ha estat "el més complicat", ho poso entre cometes perquè tampoc no tingueren molts

Pep Ribas confirma les seves qualitats com entrenador

problemes per aconseguir els tres punts. En el segon partit disputat a Muro, els moloners no tingueren molts problemes per aconseguir la victòria i ja començà a mostrar el seu bon joc amb set gols, des d'aquesta jornada el Vilafranca ja es situà primer del seu grup i fins ara no l'ha mollat. En el partit disputat al Moli Nou el Vilafranca demostrà perquè és el líder de la categoria i guanyà, golejar i disfrutar jugant bé, al final els homes d'en Pep guanyaren per 9-0.

RESULTATS:

Vilafranca 5-Campos 3
Murense 3-Vilafranca 7
Vilafranca 9-S'Horta 0

FUTBOL 7-BENJAMÍ

Aquest equip apunta alt

L'equip benjamí segueix les pases dels altres equips bases i també es manté en les zones altes de la classificació, moltes cares noves en l'equip entrenat per en Damià Sansó, aquest equip té un gran planter i també mira alt en les aspiracions.

De les sis jornades disputades, els vilafranquers han

guanyat cinc partits i n'han empatat un, dels partits disputats els moloners han fet 37 gols, és a dir, una mitja de sis gols per partit i ni han ficat deu, aquest equip està situat en la segona posició empatat amb el primer el Manacor.

Ja en els primers partits els vilafranquers demostraren que serien un bon equip, el primer partit el guanyà per 1-4, el segon feu nou gols i en el tercer guanyà per 8-3 i ja es posa líder. En els altres tres partits n'ha guanyat dos, 3-5 i 10-2, i empatà el darrer en la seva visita a Manacor 2-2.

El futbol 7 benjamí és un dels equips més golejadors de la categoria

RESULTATS:

Mariense 1 - Vilafranca 4
Vilafranca 8 - Margaritense 3
Vilafranca 8 - Porto Cristo 0
Escolar 3 - Vilafranca 5
Vilafranca 10 - Olímpic 2
Manacorins 2 - Vilafranca 2

Rafel Jaume i Jaume Sitges

VOLEIBOL:

Els resultats no acompanyen el bon joc de l'equip juvenil femení

L'equip femení juvenil d'aquest any ha estat reforçat per tres jugadores, na Lluna, n'Antònia i na Maria Antònia, que acompanyaran a les de la passada temporada: Maria Francisca, Requena, Xisca Mas, Cali «de Palma», Maria Magdalena Gari, Celeste. L'equip recupera en Damià Nicolau com entrenador juntament amb en Tomeu Mascaró «calles».

Tot i que l'equip ha perdut tots els partits, el seu joc va millorant cada vegada més.

El primer partit va estar molt disputat en el primer set, però en els següents sets l'equip vilafranquer es va desmoralitzar i perdé els propers sets i, per tant, el partit.

En el darrer partit disputat a Son Servera, va ser molt irregular, ja que en els dos primers sets l'equip local dominà a l'equip de Damià, però les visitants reaccionaren en el següent set aconseguint la victòria d'aquest. Però en el darrer i definitiu set, el qual fou molt disputat, la balança es va decantar cap a l'equip serverí.

Resultats:

Vilafranca 0 - Bunyola 3
Son Servera 3 - Vilafranca 1

Rafel Jaume i Jaume Sitges.

Classificacions:

Taula classificatòria

	J	G	E	P	GF	GC	P
At. Balears	12	10	1	1	41	10	31
Constància	12	9	2	1	37	7	29
Vilafranca	12	7	3	2	26	14	24
Campos	12	6	5	1	14	6	23
P. Calvià	12	7	1	4	22	14	22
Alaior	12	5	5	2	20	12	20
Pollença	12	6	1	5	17	15	19
Manacor	12	5	3	4	12	14	18
Binissalem	12	4	5	3	14	9	17
U.E. Poblера	12	4	4	4	14	11	16
S. Eulàlia	12	4	4	4	16	15	16
Sp. Mahonès	12	4	4	4	12	13	16
At. Ciutatella	12	4	3	5	14	23	15
Andratx	12	3	3	6	13	22	12
Cardassar	12	3	3	6	11	24	12
Ferrioler	11	2	5	4	9	15	11
Arenal	12	3	1	8	7	20	10
Ferrieres	12	2	4	6	9	22	10
Portmany	11	0	3	8	3	19	3
La Victòria	12	0	2	10	8	34	2

Regularitat

Lozano 27
Nofre 25
Andreu 21
Morey 20

Golejadors

Nebot 6
Morey 4
Andreu 4
Nofre 3

Pròxims partits:

U.E. Poblера - Vilafranca
Vilafranca - P. Calvià
At. Balears - Vilafranca
S'Arenal - Ferrioler

**Trofeus patrocinats
pel Bar Anit**

C/. Palma, 53 • Tel.: 53 00 63 • VILAFRANCA

Bar Ca'n Boleto

C/. Palma, 11
Tel. 56 02 23 • VILAFRANCA

Floristeria Mestre

ESPECIALITAT EN
FLORS NATURALS

SERVEI PERMANENT

C/. Mn. Damià Nicolau, 12
VILAFRANCA

Tels. 56 03 03 / 83 20 72
Mòbil: 908 63 09 96

DAMIÀ MARTÍ TALLER MECÀNIC

C/. Son Pons, 21 - Tel. 56 01 52 - 07 250 Vilafranca

FUSTERIA
galmés

Carrer de Sta. Bàrbara, 62 - telèf. 56 00 71
07250 VILAFRANCA DE BONANY (Mallorca)

Bicicletes Can Botelles

Venda i reparació de bicicletes

Taller: C/ Reis de Mallorca, 25
Mostrador: C/ de Santa Catalina Thomàs

Distribuidor: CARRERA

Per què la sofrologia com a tècnica de benestar per a nins-nines?

Qui de nosaltres no se sent freqüentament esgotat, desanimat i amb poc entusiasme? A vegades, ben al contrari, ens sentim excitats i difícilment ens sabem dominar, som víctimes de reaccions exagerades d'agressivitat i les nostres respostes motrius o verbals són inadequades i desproporcionades.

Assistim a un fenomen social sorprenent: a pesar del desenvolupament de la ciència i el progrés de les tècniques, de les comoditats... **l'home no és feliç.**

De cada vegada més observem en infants, en nins i nines les mateixes manifestacions de desordre i inadaptació, influenciats pels adults i pel seu entorn. **Hem de reaccionar** i proporcionar formes d'ajuda que en els nins-es eviti les conseqüències que perturben el seu desenvolupament.

Què és la sofrologia per a nins? És una tècnica de benestar per a nins, la possibilitat de respirar bé, d'estar dret amb equilibri (pensa amb les multituds d'escoliosis que presenten), de sentir el seu cor a bon ritme (profilaxis d'aritmies i taquicàrdies), tenir uns nervis que corresponguin ràpidament i eficaçment a una situació nova, o a una ordre dada.

També és saber adoptar, en determinat moment, l'actitud convenient, elegir els gests útils, gràcies a una motricitat cada vegada més apropiada a les circumstàncies, millor controlada per la ment.

Suposa un clima de distensió

favorable, agafar consciència de sí, unes condicions que li permetin desenvolupar la seva **capacitat d'atenció i de concentració**. És donar l'oportunitat al nin-a a què aprengui a conèixer, controlar i **estimar el seu cos i la seva ment, a sentir-se millor**. Així, segons André Van Lysebeth *"Els nins d'avui tendran gran necessitat de saber-se relaxar per fer front amb calma i serenitat a les proves que el món modern les té preparat..."*.

Dependrà de vosaltres pares i educadors proporcionar-els-hi l'oportunitat d'aquest aprenentatge.

Curs 97-98, grups de 6 a 9 anys i de 9 a 14 anys. (Des de l'1 d'octubre).

Antònia Ma. Bover Nicolau
Espec. en Tècniques de Sofrologia

Nou curs escolar 1997-98

El passat mes de setembre va començar un nou curs escolar. La data oficial pel començament del curs era dia 15 de setembre pels alumnes d'Educació Infantil i Primària i dia 22 pels d'Educació Secundària. Tots començaren el curs en la data prevista, excepte els d'Educació Infantil: els alumnes de 4 i 5 anys començaren dia 17 i els de 3 anys ho feren escalonadament a partir de dia 18, ja que les reformes no estaven acabades.

La principal novetat d'aquest curs 97/98 és la desaparició definitiva de l'EGB del sistema educatiu. Així idò, aquest curs al Col·legi "Es Cremat" s'imparteix Educació Primària i el primer cicle d'Educació Secundària Obligatoria, normalment abreuçada a ESO. Els alumnes d'Educació Infantil, nins i nines de 3,4 i 5 anys, van tots junts al local de Ca Ses Monges i això permet una major coordinació tant de les professores com dels alumnes, però no és la situació òptima per a aquests infants, ja que els alumnes de 3 i 5 anys tenen les aules al primer pis i han d'utilitzar les escales al manco sis vegades cada dia. Esperem que aquesta concentració d'alumnes d'Educació Infantil a Ca Ses Monges no faci oblidar la idea d'una futura creació de l'escoleta d'Educació Infantil al solar de devora l'escola. Esperem també que no sigui tan futura, sinó immediata.

Catalina Rosselló Barceló

FUSTERIA **GERMANS ARTIGUES, C.B.**

PORTES,
PERSIANES,
VIDRIERES,
ARRAMBADORS,
MOBLES DE CUINA

C/. Principal, 63 - Tel. 56 02 90 - 07250 VILAFRANCA

BAR - CAFETERIA

SA PLAÇA

BAGUETTES CALENTES
PIZZES
ENSALADES

Plaça Major, 6 - Tel. 56 03 15 - VILAFRANCA

Rondalla depravada

“Hombres de Harelson”

Qui no recorda la mítica sèrie de la televisió “Los Hombres de Harelson”... Arribaven amb aquell furgó blindat al lloc dels esdeveniments delictius. De l'interior, treien tota classe d'artilugis bèl·lics, armes i antiavalots. Tot amb el vist i plau, i homologació, de l'estat de Califòrnia. Eren els homes que solucionaven els problemes al departament de policia de Los Angeles. Quan tot s'embrutava, el capità del departament, agafava el telèfon i deia: “... que vengan los Hombres de Harelson”. Aquí s'obria tot un món de perspectives, acció i violència que sempre es resolldria amb el somriure impassible del Capità Harelson i el joc de paraules d'en T.J.

Ara ja han passat vint anys d'aquelles aventures i, de cop i volta, com per art de màgia, el Hombres de Harelson, han sortit del no res. La reencarnació en forma Benemèrita, ha fet que els incondicionals seguidors de la mítica sèrie ens hàgim plantejat si és o no real... Potser sigui semblant; potser sigui un clon, potser sigui una al·lucinació, potser és una còpia barata... del que sí estic ben segur és que els qui es senten posseïts de l'esperit d'en T.J., pensaven cert que ho eren.

I va ser d'una forma totalment inesperada... Ningú sospitava, ni la pròpia Delegada de govern, que sota el seu comandament, tingués una força de xoc tan completa.

Escenifiquem el que va poder passar.

Obra d'un sol acte. Escena única

(“Felanitx. 20'30 hores. Casa de Cultura. Actors: Jaume Matas, Batle de Felanitx, Consellers, Regidors de l'Ajuntament, Protocol, Xupadors de càmera i Extras”).

J. Matas.- ... i que no comença a ser hora de partir?

Xòfer.- Quan vulgui Sr. President.

Batle.- Idò així demà ens tornarem a veure?

J. Matas.- És clar que sí, Miquelet.

Protocol.- (Esverat)... Sr. President: aquí defora està ple de comunistes, ecologistes, nacionalistes, socialistes, mallorquinistes, catalanistes... Bé, tots els que no són del PP, que criden com a locos. I és ben segur que ens esperen a nosaltres per fer-nos una putada... els he vist una cara de violents...!!!

Batle.- ... (tranquil·litant la situació) La Guàrdia Civil i els Municipals el protegiran, Sr. President. Aquesta gent està molt enfadada pel tema de l'autopista i simplement n'hi volen dir dues de fresques. Res més.

Protocol.- (Nerviós) Que feim, Sr. President?

J. Matas.- (Tanca els ulls per poder pensar. Una pausa. En un moment de lucidesa, parla)... Dona'm el mòbil i el número de na Catalina.

Protocol.- De quina Catalina?

J. Matas.- ... de na Cirer, na Catalina Cirer!

Protocol.- Aquí el tè, Sr. President.

J. Matas.- (Parla pel mòbil amb na Cirer)... Catalineta, com va? ... Nosaltres estam amb una situació d'alt risc. Tots els rojos m'esperen per tupa-me. Això és una situació de crisi. M'has de treure d'aquesta...

(Escolta el que l'hi diu, amb molta atenció, la seva interlocutora. L'hi canvia la cara d'angoixa per una més somrient. Fa un alè de tranquil·litat i, tot joïós comenta)

J. Matas.- ... Ja està. No importa passar gens de pena. Na Catalina Cirer m'ho solucionarà.

(Passen els minuts. En J. Matas no deixa de mirar-se a un mirall que hi ha al Hall. Els acompanyants, inquietos, no acaben d'assimilar quina és l'idea del President per sortir tan airós del conflicte. El cap de protocol mira per la finestra que dóna a l'exterior i veu com augmenta el numero de manifestants. De cada vegada les consignes dels que protesten, són més cridaneres. De sobte, des de la cantonada, és veu com arriben vehicles tot terreny carregats de Guàrdies Civils equipats amb indumentària antiavalots. A l'ordre del Capità Harelson de torn, i amb veu acasallada, crida).

Capità.- A por ellos, muchachos, que són pocos y cobardes!!!

(La gentada congregada intenta dispersar-se, però les llargues porres, com a vergues de bou, que duen el Guàrdies Civils, als arriben per les cuixes, l'esquena i el clatell. Una mare intenta protegir els seu fill petit llançant-se entre dos cotxes. Un dels manifestants que vol fer palesa la seva protesta fora moure's, és atacat per mitja dotzena dels benemèrits. Tot l'entorn es converteix amb confusió, cridòria, corregudes i plors).

(En aquest mateix instant, en J. Matas, surt correnso cap el cotxe oficial que l'espera amb les portes obertes. Com una exhalació, el cotxe surt a tota pastilla del lloc. Els Guàrdies Civils guarden les seves posicions igual que si es tractés de la Batalla de l'Ebre).

J. Matas.- (Des de l'interior del cotxe i parlant amb el mòbil)... Ostres Catalina!!!! Hi hauries d'haver estat... Saps que ho són de bons aquests Guàrdies Civils... Estic ben segur que tots aquests Hippys i Comunistes que me volien fer por, ara són ells que estan plens de merda... Vaja un “susto” que als hi hem donat. Enhorabona Catalineta, continua així... AHHH!!! et dec un sopar per això d'avui...

(El cotxe continua el seu camí cap a Ciutat. Passat Lluçmajor, el President comenta al cap de protocol).

J. Matas.- ... No diries mai amb que pensava ara?... Quan he vist arribar els Guàrdies Civils he recordat els Hombres de Harelson... T'en recordes?... Això sí que eren sèries... (El President passa les mans pels seus cabells engominats, es col·loca la corbata i sospira profundament. Després badalla. Comenta al xòfer)... En arribar a ca meva, em despertes. (Tanca els ulls i es dorm).

FI

Jaume Sansó i Caldentey

Joaquín Cotoner, el retorn del botifler

Fa uns anys el bufó ultragonella més conegut i actiu era en Caime Martorel. Quan no feia de terrorista -ai!, l'home no deixava de tenir la seva mica de gràcia (pobret!). Ara, però, quan ja és massa gran per a continuar fent l'annerot, ha agafat el relleu un altre bufonot, entestat també a fer-nos la guitza amb un bon reguitzell de desbarats lingüístics i d'històries per a enredar el personal despistat i desinformat (que sempre n'hi ha). Es tracta del botifarra Joaquín Cotoner y Goyeneche, un senyorot de nissaga de botiflers, desenfeinat de tot -malgrat ésser diputat a Madrid pel PP, o precisament per això-, que ha arreplegat quatre esperpèntics botifarretes i un parell (mallorquí) de forasterots i ha endegat una mena de plataforma de rialles per a fer un poc de renou, tot convocant taules rodones, rodes de premsa i fent ridícules declaracions pels periòdics forasters de Ciutat.

Aquests homenets neguen i reneguen (pobres diables!) allò que qualsevol al.lot pucer que va a escola i en treu profit sap: que **el mallorquí és català**. Ells representen el sùmmum de la identificació amb el poder extern, l'antimallorquinisme i l'anticatalanisme, l'antiintel.lectualisme, la xenofòbia i l'autoodi.

L'objectiu soterrat d'aquesta caterva d'impressantables és el de sempre: embullar la troca tant

com sigui possible per tal de mantenir el poble mallorquí en la ignorància, els prejudicis i la desinformació, i de poder continuar gaudint de les prebendes pròpies dels traïdors. Però els vents estan canviant, fins i tot en la sucursal mallorquina del P(e) P(e). Ho confirmen les darreres declaracions d'alguns dirigents principals d'aquesta formació a Mallorca (Cristòfol Soler: "La unitat del català és irrenunciable"; Carles Cañellas: "Ningú no qüestiona la unitat de l'idioma"; Gabriel Cañellas: "Un nacionalisme intel.ligent té futur").

Així doncs, el botifarra Cotorrer -perdó, Cotoner- i els seus acòlits tenen tantes possibilitats de reeixir en llurs plantejaments lingüístics delirants com el lleó del Kalahari de pondre ous. Perquè el poble de Mallorca, després de tants d'anys d'obscurantisme intolerant i genocida, d'ignorar la seva pròpia història nacional i, fins i tot, de viure d'esquena a les seves arrels catalanes (arrels, històriques i humanes, que els nostres acarnissats enemics, els imperialistes espanyols, no han pogut ni podran mai esborrar), continua decididament el seu camí vers un futur de dignitat, llibertat i independència. (Déu que ho faça).

Andreu Salom i Mir

"laCaixa"

Un prelat de l'Opus Dei afirma que "els minusvàlids són fills del pecat"

Informats de les paraules d'aquest senyor considerem que les barbaritats que sosté no són mereixedores del menor esforç d'atenció, ni tan sols una editorial a la nostra publicació. Ens limitarem a reproduir la notícia.

"Un sondeig revela que el noranta per cent dels minusvàlids són fills de pares que no han arribat purs al matrimoni". Aquestes són les paraules pronunciades per monsenyor Javier Echevarria, prelat de l'Opus Dei, gravat per un periodista sicilià. La polèmica ha surgit, i més que això: ha esclatat una onada d'indignació. Els primers en reaccionar han estat les associacions que es dediquen a cuidar a minusvàlids: "No podem fer més que expressar el nostre horror davant semblant afirmació -diu en un comunicat l'Associació del Síndrome de Down-, no sols mancada de qualsevol validesa científica i no, a més, mancada de qualsevol forma de sensibilitat humana". "Hem d'excloure que monsenyor Etxevarria- ha contestat el portaveu de l'Opus, l'enginyer Coriglià- parlàs de minusvàlids en sentit literal. Probablement ha esta mal entés perquè no domina l'idioma italià". Monsenyor Vinici Albertini, president de la Comunitat Capodarco, fundada per assistir els minusvàlids, ha assenyalat que "la Congre-

gació per la Doctrina de la Fe hauria de sotmetre a judici les corrents de l'Església Catòlica que són anticonciliars i anticristianes perquè neguen la humanitat de Crist i la seva mort redentora".

No pot dir si era o no era pecador. No m'he confessat mai amb vostè, per lo tant no ho pot sebre.

Es pecat se diu, però es pecador no.

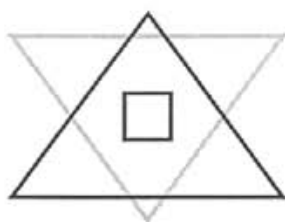
Això es fer judicis temeraris.

Que no jutgi si no vol esser jutjat.

Si no sap sa llengua, antes de xerrar o escriure, que l'aprengui.

*Aquest "senyor"? del Opus DEI,
bisbe de "aquesta gran obra",
te una xexare pobre,
no el faran sant en esser vei.*

Jaume Nigorra

COMERCIAL D'INSTAL.LACIONS PETRA, S.L.

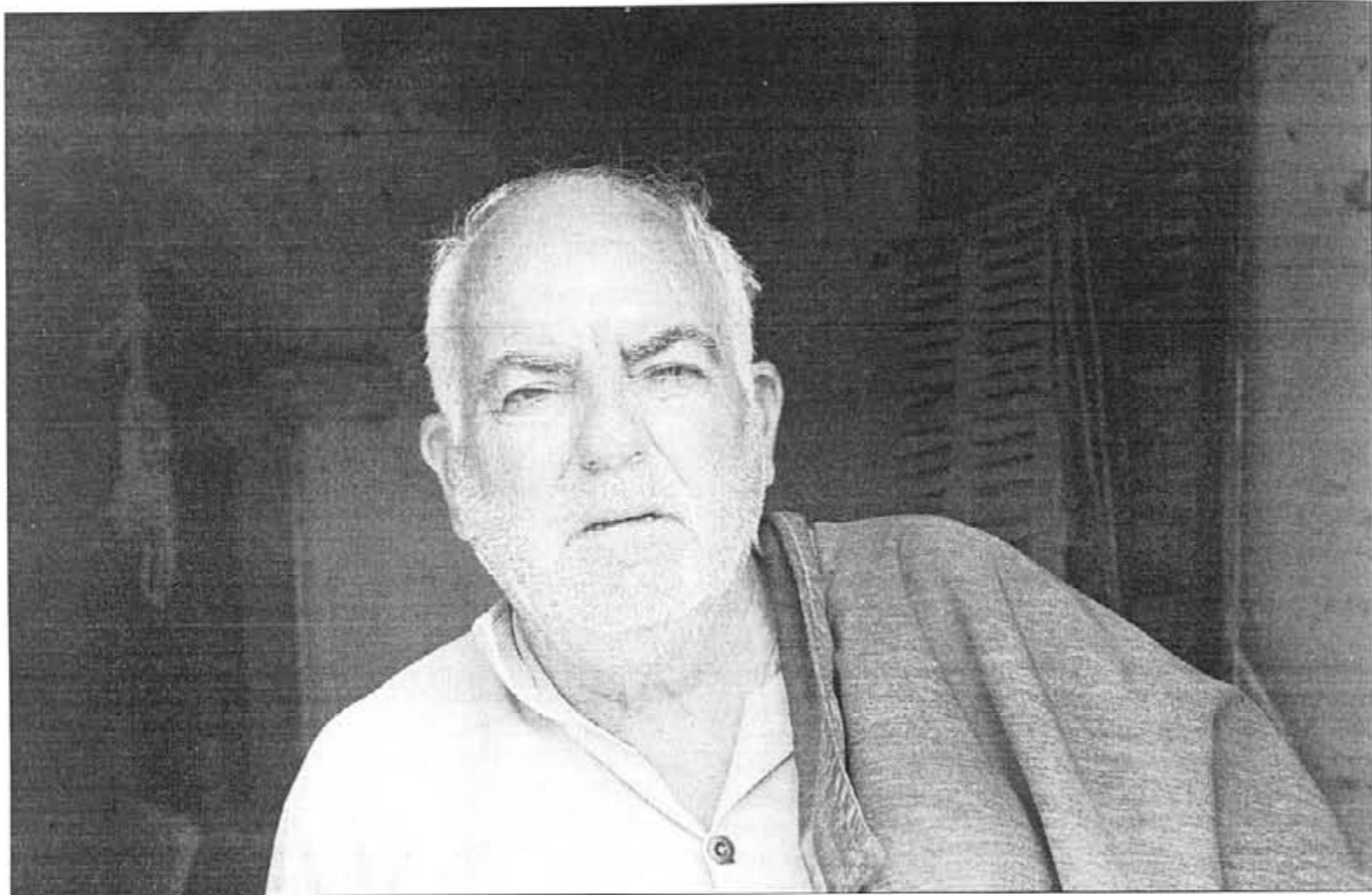
VIDRIERIA

Doble cristl.lament • Envarillats i Tallats • Taules • Mampares de bany

INSTAL.LACIONS SANITÀRIES

Aire condicionat • Calefacció • Piscines (manteniment) • Reg per goteig

C/. Veracruz, s/n. • Tel. taller i exposició: 56 16 47 • PETRA

El sen Xesc "Granot"

De caràcter enigmàtic, té l'aspecte d'un filòsof. Va néixer a Can Gotlet (Petra) el jorn després del Dia dels Enamorats del 1933. Aquesta dada no justifica que en Francesc Rosselló Gayà, el sen Xesc "Granot" s'encamini a esmotxar la seva 65ena primavera fadri i sense compromís. Pels pedregals i gorets de Can Gotlet, en Xesc començà a trepitjar món. D'al.lot ja li agradava la pastura ampla. Tal volta per això els seus pares, Jaume i Antoninaina no tenien altre remei que posar-lo dins un clot d'ametller mentre ells recollien l'anyada d'ametlles. A l'Escola des Cremat només hi aguantà mig any: "Enganyar es mestre era cosa d'al.lots". La tasca de convertir-lo en un nin cristià fou encomenada a la dona de l'amo en Miquel des Moli Nou, "ella m'ensenyava la doctrina".

El món de Can Gotlet li resultava petit a en Xesc. Així als 12 anys anà llogat a la possessió d'es Caparó: "record que als 14 anys vaig girar un carro". Als 19 anys tre-

ballà a la finca de s'Hospitalet (Cales de Mallorca). Allà va conèixer s'estraperlo: "La gent havia de menjar". "Des de la costa es feien senyes amb piles potents. Es cercava sempre la millor manera d'enganar a la Fiscalia (el departament que aleshores tractava aquests delictes), encara que com ja se sab, molts guàrdies civils feien la vista grossa". "Un tal Blanco, que sempre volgué esser recte fou destinat a Santanyí i al cap de poc temps va aparèixer mort damunt ses penyes de sa vorera de mar". Els vaixells que amarraven a Cales sen duïen bicicletes i deixaven motors, maquinària moderna i sacs de tabac. Els amos de la possessió li encarregaren a en Xesc diverses tasques de guia per dins la marina, a fi de què alguns estraperlistes no es perdessin dins les garrigues. "Però allà només hi vaig arribar a estar uns 7 o 8 mesos".

En Xesc recorda de quan era obligat entregar el 40 per cent del blat al govern. I guarda fresc dins la memòria els interrogatoris de

qui a la vila s'encarregava de fer la passada per les cases. "En Matevet, quan mon pare es queixava de què no podria alimentar als nins li replicava que si mos quedavem sense blat que mos donés ordi". "Mon pare entregava un 40 per cent". A Son Burguera (Felanitx), després de s'Hospitalet hi trobam el següent cau d'en Xesc. "Allà hi vaig fer de llaurador un parell d'anys".

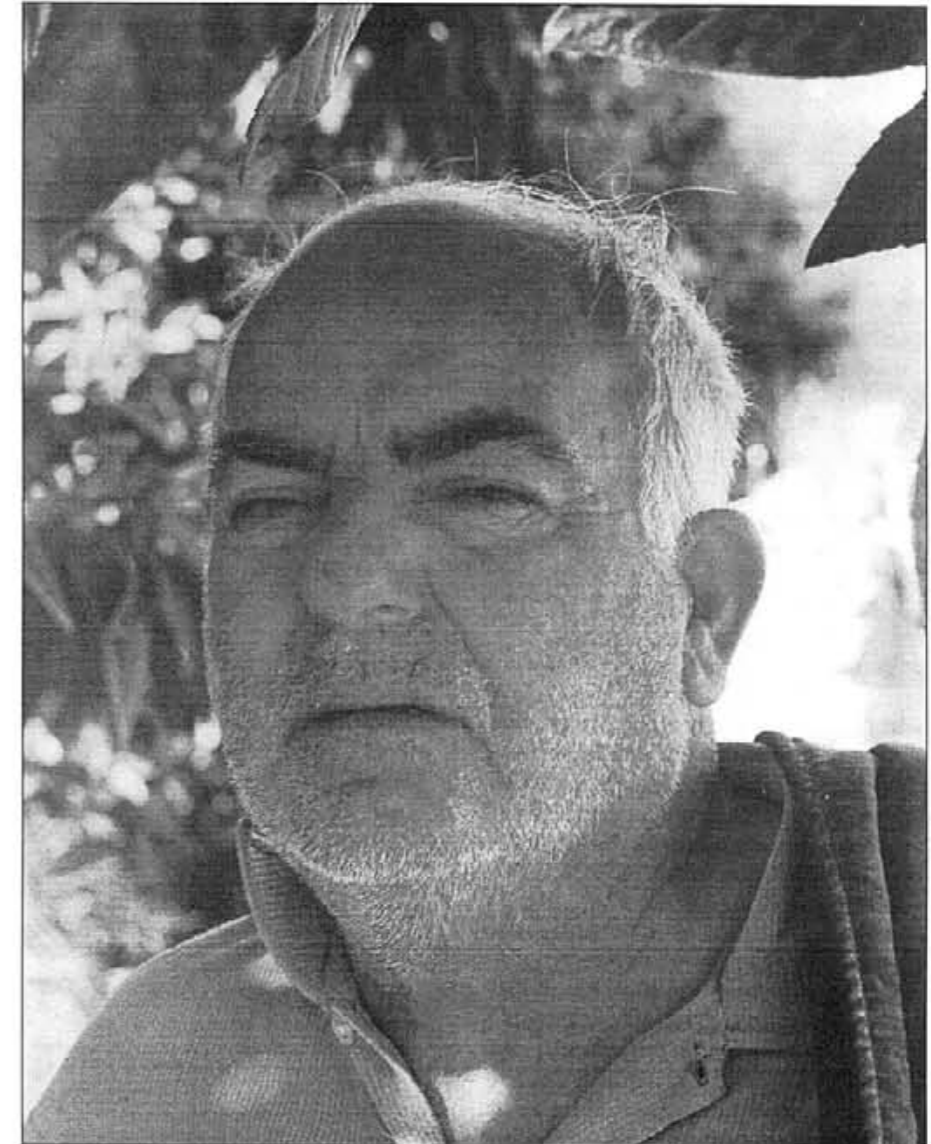
I la mili?. "Jo no volia quedar-me a Mallorca. Estaria massa aprop de sa família i un arriba a un moment en què ha de poder anar a lloure". Per tant va decidir no presentar-se voluntari per complir amb el deure.

A Alcasar Quirir (que vol dir poble gran), situat al nord d'Àfrica, passà 18 mesos al servei de les armes. "No sabia escriure. El capità m'escribia les cartes fins que un dia em va dir que convendria que anàs a "La Academia". Jo, quan em va dir això, no vaig sebre si La Academia era un turó o què". "Si vaig decidir provar si em tocava

fer es servici fora era perquè me temia sa repressió si em quedava a Mallorca. A fora si feia qualche polissonada a ca meva no en sabrien res. An es Marroc vaig passar molt de dies dins es calabossos. Hi havia vascos que parlaven de camions i peix, i ets andalusos que només parlaven de coses relacionades amb la misèria de la seva terra. Si, entre uns i ets altres se sabia quins eren més rics i qui no". I d'amors?. "No vaig festejar mai. Vaig aconseguir tornar verjo de sa mili". No queda enrera el record de "un costipat per una tallada de cabells". Segur que no trobam alguna dona dins el relat de l'aventura militar?. "Bé, jo guardava els porcs d'unes monges que havia d'engreixar amb "chuscós" i segó. Dels "chuscós" en guardava per donar a una "fâtima" -una mora-. Es moros patien molta fam. An es porcs, en lloc de posar-els-hi més "chuscós", els hi posava més segó. De tant en tant em recompensaven amb "flu" -diners-, que duïen sa cara de Mohamed Vè".

De tornada a Mallorca es va llogar a So n'Amer (Campos), "només 6 o 7 mesos. Llavors vaig pagar devers s'Arenal. Allà ja s'hi començava a establir s'hosteleria. Retirava alga de vorera de mar i feia feines diverses. De s'Arenal vaig anar an es Seminari Nou, però no a estudiar. A escriure vaig aprendre'n a sa mili. A partir des Seminari vaig anar a lloure, de jornalier eventual".

En Xesc és conegut per les seves tasques d'esmotxador, d'empeledador i també de carboner. "Sí, però tot això ho vaig aprendre a partir des 40 anys". "L'amo en Llorenç "Bava" feia carbó i jo volia aprendre'n. Li vaig demanar com ho feia i em contestà que tots es mossatges se paguen. De tot d'una jo l'aguaitava quan feia carbó per devers Es Pagos, més envant ja vaig anar a fer feina amb ell. Em pagava i em donava plat calent dins sa garriga. No podia demanar més". En Xesc puntualitza: "Jo no feia carbó, feia carbonissa i la venia llavors al preu des blat. A sa barraca -així es refereix a ca seva- si sortia un quilo de carbonissa, havia d'entrar un quilo de blat". I així la darrera etapa professional. "Perquè ara ja som pensionista".

"Fent sa mili a fora, si feia qualche polissonada, a ca meva no en sabrien res. No vaig festejar mai i vaig conseguir tornar verjo"

"Volia aprendre a fer carbonissa, però l'amo en Llorenç "Bava" em va dir que es mossatge se paga".

Encara que de petit no volgués estudiar, en Xesc és un home de molta cultura que ha viscut i viu la vida amb molta filosofia. En Jaume Català m'assegura que en Xesc és la persona major que més temps es passa a la Biblioteca Municipal. "Vaig a consultar-hi algunes coses. També tenc s'enciclopèdia que em va deixar es meu germà". Dins el món dels llibres ha trobat molt d'aprenentatge: "El doctor Darwit descriu com es pot fer un empelt de figura damunt una aglanera, quan la primera perd la fulla i la segona no. També he llegit Costa i Llobera..."

Dels diaris li agrada "ses efemérides". Lliurat de moltes càrregues, en Xesc segueix observant el temps, la vida mateixa, el poble, la gent... "Supòs que no em quedarà altre remei que acabar a una residència. M'és igual si he d'anar a sa d'aquí", encara que tal com s'ha montat el servei a en Xesc no li acaba d'agradar "quan es meu germà era viu, un dia em vaig donar compte de què pagava la quota de sa residència dues vegades. Jo no en som soci".

I del present què en feim?. "An ets alemanys els hi convendria més comprar finques a Rússia o a

Cada PERSONA és un MÓN

"A sa barraca si sortia un quilo de carbonissa havia d'entrar un quilo de blat".

"An ets alemanys els hi convendria comprar finques a Rússia o a Sibèria. Els hi cau més aprop".

"Sa Santeta va aparèixer morta a guinavetades. Es seu home va fer flamada unes hores després an es tren, per devers Petra".

"No anam enlloc mentre no perdem sa influència de sa carretera".

Sibèria". En Xesc està content de què la gent vagi endavant "com en Guillem des Cruse, per exemple". Admira a molta gent, com l'amo En Miquel Bosseta "perquè és una persona que sap molt". Més enllà de l'horitzó illenc, "d'en Fidel Castro no en podem treure rotlo, la gent li fuig". En Jacques Cousteau o el Ché Guevara són homes exemplars per aquest vilafranquer que viu la vida amb la filosofia de que ningú se'n du res després de mort; que recorda que s'Estel de s'Auba, "que s'adelanta 3/4 d'hora a sa sortida des sol, va estar 6 anys sense sortir", i que segueix de tant en tant s'Estel des Bovers "que surt 3/4 d'hora després de què es pongui es sol".

"No vaig a missa però complec amb es "deumes" (que és paraula llatina, o hebrea). En qüestió de religió em trobes en el llimb (allà on van a parar les ànimes dels nins que han mort sense esser batejats). Però admir molt als capellans Joan Bauçà i Tomeu Català, i per suposat a en Pere Fons".

Hi ha records que no es borren per en Xesc i més si són tràgics, com la mort de la seva cosina Margalida Gayà "Sa Santeta", "degué ser l'any 59. Va aparèixer morta a guinavetades. Es seu home, en Mateu "Figuereta" va fer flamada an es tren, per devers Petra, unes hores després. Feia 20 dies que eren casats. En Tomeu Penya ha posat música a una co-

pla dedicada a "Na Santeta", però no la canta en públic". L'assassinat va tenir lloc a Sa Punta.

De records també podríem omplir-ne unes quantes pàgines. Però no seria just tancar la finestra del món d'en Xesc sense constatar la seva admiració a Joan Gayà, en Joan "Coni" que vivia anant a Bonany. "Era tot un filòsof. Dos títols de metge i director general de la casa Bayer, es passà 6 anys tancat dins s'aufabi -expressió que empra en Xesc per recordar-nos que Joan "Coni" va estar aquest temps estudiant de sol a sol-. Parlam d'un personatge amb qui en Xesc va mantenir moltes converses, i de qui sense dubtes algun dia se n'haurà d'escriure.

Però la volta al món d'en Xesc ens porta a parlar de la carretera i del futur del poble: "No anam en-

lloc mentre no perdem sa influència de sa carretera". En Xesc creu que amb una via tan important xepant el poble "no tothom ha tengut ses mateixes oportunitats, i ara que fan es desviament jo crec que no només n'haurien de fer un per baix de la vila, sinó també un per sa part de dalt. Així el poble quedaria com una copa d'or". En Xesc ja no du la seva barba tan característica, però li queda la paraula de persona culta, de frase intensa dins una desert de silenci. El seu món es un empelt sà, que només crema la carbonissa necessària per escalfar els records, les seves curolles, que no esmotxa cap bon desig, capaç de mantenir el principi de convivència pacífica i de fer rodolar el seu món, solitari i feliç.

Miquel Barceló i Noguera

Els conservadors estaren en contra de l'ajuda municipal al Club de futbol

Rafel Sansó, del PSM, s'alinea amb el PP i critica la gestió econòmica del grup de govern

(Redacció).- El ple extraordinari del passat 31 d'octubre va acordar destinar 14,6 milions del superàvit del 96 a diverses partides del pressupost d'enguany. Dins aquesta quantitat de 14,6 milions de pessetes s'inclou també el romanent del Pla d'Acció Especial per a 1997 del Consell Insular. Rafel Sansó, del PSM, ex delegat d'Hisenda va criticar la gestió econòmica del seu partit que va decidir suplementar diverses partides que estaven baixes de recursos. Sansó es va alinear amb el grup de l'oposició, el PP, i va provocar que la proposta hagués de passar dues votacions per anar endavant. Als cinc vots a favor del PSM, s'hi contraposen els 4 del PP més el de Rafel Sansó, encara adscrit al partit. Salvador Barceló, no va assistir a la reunió en compliment dels 18 mesos de inhabilitació dictats per l'Audiència de Palma. Davant l'empat a 5 vots el batle, Joan Bauçà, va haver de recórrer al seu vot de qualitat per desfer la igualtat en el pronunciament.

Sansó, va voler discutir que es destinassin 700 mil pessetes a l'acondicionament i conservació dels edificis escolars i un milió a la conservació del poliesportiu. Amb aquesta línia es va manifestar també el PP, que va criticar que es destinin 500.000 pessetes de subvenció al C.F. Vilafranca, quantitat a la que s'havia compromès l'equip de govern si el club pujava a III Divisió. El grup conservador

Rafel Sansó i el PP coincidiren amb les seves crítiques al PSM

va demanar que els diners siguin per donar suport a l'esport base i va retreure al regidor de Cultura, Jaume Sansó, que es suplemen-

Les Festes locals del 98 seràn el 17 de gener (Sant Antoni) i el 4 de desembre (Santa Bàrbara)

tari la partida pressupostària de Festes "per manca de previsió inicial". El PP en un ple anterior es va cansar de bravejar la bona organització de la fira i festa del meló, en canvi en el ple d'octubre va canviar el seu discurs i va criticar que les previsions del PSM mai es compleixin en matèria de festes.

Les detallades explicacions donades pel regidor d'Hisenda, Bartomeu Mascaró, pel regidor de Cultura, Jaume Sansó, o la regidora d'Educació, Catalina Bover, a l'hora de defensar el destí dels 14,6 milions sobrants de la gestió econòmica del 96 no varen convèncer al seu regidor disident i menys al PP, que feren front comú contra el grup de govern.

Durant el ple, Joan Bauçà, va amonestar al regidor del PP, Antoni Mesquida, per emprar un to irònic en les seves intervencions i li demanà que tractés els temes "amb més serietat". I ja al final de la sessió, el regidor d'Obres, Andreu Bover, va presentar la seva dimissió del càrrec al·legant motius personals i de salut. El regidor dimissionari va rebre el suport i les gràcies del batle, del seu grup i també dels regidors conservadors. El seu substitut serà Damià Nicolau Riera, de 35 anys, i actual delegat municipal d'Esports.

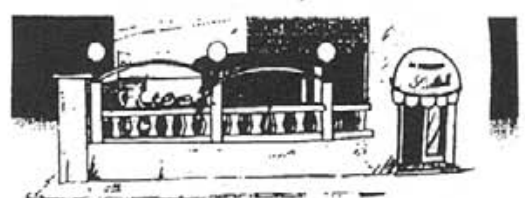
Finalment cal esmentar que les festes locals de Vilafranca per a 1998 seran: el 17 de gener, Sant Antoni, i el 4 de desembre festa de la patrona Santa Bàrbara.

Centre de Gimnàstica
i Estètica

C/. Sta. Bàrbara, 12
Tel. 56 05 46
VILAFRANCA

SA TERRASSA *S. Altell*

C/. Santa Bàrbara, 43
(Devora Camp de Futbol)

Tel. 56 06 42
VILAFRANCA

BAR S'ESQUITX

VILAFRANCA

Fusteria Bover C.B.

*Portes i persianes
vidrieres
arrambadors
escales de daragol
mobles diversos*

C/. Dels Rocaberti, 29
Tel. 56 01 05

VILAFRANCA

MAGATZEM

CA'N PEDRO ROS

PINSOS • ABONS • CEREALS • INSECTICIDES

OCELLS

CA'N BERNAT

OCELLS DOMESTICATS
CANARIS • AGAPORNIS • LLOROS
PERICOS • EXÒTICS • CAROLINES

GÀBIES • COLLARS • MENJAR
MEDICAMENTS • ACCESORIS

Ctra. Palma, 48 - Tel/Fax. 56 00 09
VILAFRANCA

TUCASA

ES MAGATZEM D'ES PLA, S.L.

*Materials per a la construcció
Ceràmiques*

CTRA. PALMA-MANACOR, 38
TEL. 56 01 54 - FAX 56 06 15
VILAFRANCA

Reconversió de l'Escorxador en centre cultural

La inversió del Consell Insular i de l'Ajuntament serà de 35 milions

(Redacció).- El dimarts 30 de setembre començaren les obres de reconversió de l'antic Escorxador Municipal en centre cultural per a les entitats del poble. El pressupost de tot el projecte es d'uns 35 milions de pessetes, que es repartiran entre el Consell Insular de Mallorca, mitjançant el Pla d'Obres i Serveis, i l'Ajuntament amb finançament propi. La primera fase costarà 7 milions de pessetes: 4 aportats pel Consell i 3 per la tresoreria municipal.

Aquest projecte és un dels grans reptes personals de l'actual regidor de Cultura, Jaume Sansó, després de veure frustrat l'intent de reconvertir el vell Saló Parroquial en un centre cultural i teatre a la vegada. També cal esmentar que l'inici del primer no suposa cap renúncia al segon.

Les obres a l'Escorxador es podrien perllongar per espai de dos anys. Tot dependrà de què les fonts de finançament institucional ragin en bona mesura i per a què

d'una vegada el poble de Vilafranca disposi d'un casal de cultura on les entitats socials i culturals puguin desenvolupar amb normalitat les seves activitats.

Finalment, cal destacar, que en

principi, el casal de l'Escorxador, una vegada completat el projecte, portarà el nom del darrer Fill Il·lustre de la Vila, el Pare Antoni Oliver.

SUPERMERCAT

MARGARITA

SPAR

TENIM LES MILLORS OFERTES!!

Ctra. Palma, 81
Tel. 56 03 94

VILAFRANCA

Aprovada per via d'urgència l'ocupació dels terrenys per a la desviació de la carretera

Les obres de la futura variant han de començar l'any que ve i tenen un pressupost de 533 milions

(Redacció).- El Consell de Govern del 24 d'octubre va aprovar l'ocupació urgent dels terrenys de Vilafranca afectats pel futur desviament de la carretera de Palma. Les obres de la variant, que s'ha de construir pel sud del casc urbà, han de començar dins l'any vinent i tenen un pressupost inicial de 533 milions de pessetes.

L'Ajuntament de la vila ha advertit, en diverses entrevistes mantingudes amb responsables de la conselleria de Foment del Govern balear, de

la necessitat de què des del nou tram de carretera es construeixi un bon accés que comuniqui amb la vila.

La variant desviarà un gran nombre de vehicles, sobretot autocars i camions, que ja no hauran de passar forçosament pel centre del poble per anar o venir de Ciutat. L'Ajuntament també ha comunicat al Govern el seu interès en que els camins de fora vila no quedin tallats de mala manera pel nou traçat, i també s'ha demanat que es tenguí en compte els grans baciots

que es formen en temporada de moltes pluges als terrenys pels quals ha de passar el desviament. Aquest, com es recordarà, arrancarà al tram de la Teulera des Penyes, separarà el camí de Son Ramon i anirà a passar entre l'antiga Farinera i Sant Martí per a després anar en paral·lel al camí de Petra fins enllaçar de nou amb el traçat actual a la Teulera dels de s'Hort de Sant Martí, just a la vora del camí de Son Alzebitx. S'espera que la variant estigui acabada pel 1999. Després, una vegada haver desviada la carretera, l'Ajuntament planteja la necessitat de convertir l'actual carrer de Palma en una gran avinguda que revitalitzi la via i no precisament potenciant-la com artèria de trànsit.

Excursionistes de Vilafranca i Petra netegen els camins i el Puig de Bonany

Hi participaren prop de 80 veïns de les dues viles

Redacció.- Prop de 30 excursionistes de la vila participaren el diumenge 19 d'octubre d'una diada de neteja al camí de Bonany i als voltants de l'ermita. A aquesta jornada també s'hi apuntaren prop de 50 petrers que per la seva part netejaren el camí que uneix el seu poble i el cim del puig. La trobada dels vilafranquers tingué lloc a les nou del matí a la plaça de la Constitució. D'allà partiren cap al puig recollint papers, plàstics, cartutxos de caça, llaunes, vidres i demés materials sòlids deixats per la gent i que fan malbé la natura.

Tant el batle de la vila, Joan Bauçà, com varis regidors: Tomeu Mascaró i Andreu Bover, també hi participaren donant exemple de la necessitat de què la gent es conscienciï per a què la fora vila es con-

servi neta i fora productes contaminants que sempre a la llarga repercuteixen sobre la salut dels éssers vius. Sobre les dotze es va arribar a Bonany i després de una segona tasca de neteja pel bosc, els ajuntaments de Vilafranca i Petra oferiren una torrada als voluntaris.

Els petrers retiraren uns 3.000 quilos de residus que acumularen dins dos camions de petit tonatge. La brigada municipal de la vila se'n carregà de recollir les deixalles degudament seleccionades i dipositades dins bosses de diferents colors que els excursionistes vilafranquers anaren deixant a vora el camí per a ser després retirades. Na Francesca Martí va organitzar l'expedició vilafranquera.

Foto: Joan Jaume

Grup excursionista

A la foto es pot observar una sitja dins una torrentera, cosa que no havíem vist mai en les moltes excursions que hem fet per la Serra. Al voltants no observarem cap arbre ni alzines amb les que poder fer el carbó. Creim que per tant data de molts anys enrera.

Foto: J.Jaume

Tots Sants

Seguint amb la tradició, els vilafranquers recordarem als nostres ser estimats ja desapareguts. L'1 de novembre una estora de flors va cobrir el cementiri com homenatge i honra als qui no hi són. Fent una valoració aproximada es pot dir que els vilafranquers ens gastarem més de dos milions de pessetes en flors i ornaments per al dia de Tots Sants.

Foto: J.Jaume

Tomeu Català, premi Ramon Llull de la C.A. per la seva lluita contra la drogadicció

La Reina d'Espanya dona suport al Projecte Home que dirigeix el religiós vilafranquer

(Redacció).- La Comunitat Autònoma (C.A.) ha atorgat la medalla Ramon Llull al capellà Bartomeu Català Barceló, director del Projecte Home per a la lluita contra la drogadicció. Es tracta d'un reconeixement públic de gran transcendència per la tasca que du a terme l'esmentada associació al treballar per a la reinserció social de molts joves que han estat enganxats al món de les drogues.

Aquesta distinció animarà al gran equip de col·laboradors de Bartomeu Català a seguir amb el seu esforç d'acció social vers la gran "epidèmia" social de la segona meitat de segle XX. Projecte Home es va posar en marxa a finals dels anys 80 i compte amb diversos centres on els joves toxicòmans poden superar per etapes la seva adicció a les drogues i que amenaça de portar-los a un camí sense retorn.

Cal destacar que la Reina Sofia és una de les persones més sensibilitzades per aquesta situació en què es troben milers de joves i adults de tot l'Estat. Per això és una de les primeres persones en donar suport al Projecte Home.

Tomeu Català vora la Reina, en una foto feta per Francesc Amengual.

ELECTRIFICACIONS I FONTANERIA

HUGUET - BARCELÓ, S.L.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES, DOMÈSTIQUES I INDUSTRIALS
CAMBRES DE BANY

CALEFACCIÓ • AIRE CONDICIONAT • DEPURACIÓ PISCINES
ENERGIA SOLAR • BOMBES SUBMERGIDES • ANTENES T.V.

Ctra. Palma, 28 - Tels. 56 01 19 - 908 09 70 37 - VILAFRANCA

Miquel Costa i Llobera

en el 75è aniversari de la seva mort

VIDA

Miquel Costa i Llobera (Pollença 1854 -Palma 1922) és, juntament amb Joan Alcover, el poeta que fou considerat durant molt temps màxim exponent de la poesia catalana a Mallorca. Les generacions posteriors es formaren dins el mestratge d'ambdós escriptors i conformaren allò que s'ha anomenat l'Escola Mallorquina. De família benestant de terratinents pollencins - propietaris de Formentor, a més d'altres finques importants - cursa el batxillerat a l'Institut de

Palma, on rep la influència de Josep Lluís Pons i Gallarza. Comença la carrera de dret a Barcelona (1872 - 1875), però una profunda crisi religiosa li fa interrompre els estudis. Torna a Mallorca on porta el tipus de vida que correspon a la seva situació acomodada.

De vocació sacerdotal tardana, als 31 anys decideix anar a Roma per tal d'estudiar teologia a la Universitat Gregoriana. És ordenat de prevere el 1888, als 34 anys, i torna a

Mallorca el 1890. Guanya una canongia pontificia a la Seu de Mallorca el 1909 i és nomenat professor del Seminari Conciliar de Palma. Absorbit per les tasques pròpies del seu ministeri, dins els darrers anys decreix la seva dedicació a la literatura. Amb la mort del germà Martí (1918) i del pare (1919), s'accentua la seva esterilitat literària. Morí en el convent de les Tereses de Palma, d'un infart, mentre predicava el panegíric de santa Teresa.

OBRA

De gran precocitat literària, als 21 anys ja havia escrit la seva composició més aplaudida, *El pi de Formentor*. Passà per diverses vacil·lacions lingüístiques que motivaren l'alternància de la llengua catalana amb la castellana. Fou nomenat Mestre en Gai Saber a Sant Martí de Canigó el 1902. *El pi de Formentor* figura en el seu primer volum publicat, *Poesies* (1885), al qual seguí *De l'agre de la terra* (1897). Té també una incursió en el domini de la prosa amb *Tradicions i fantasies* (1903).

Amb *Horacians* (1906), llibre que conté l'admirable oda *Als joves*, assoleix el punt màxim de la seva producció i fa una importantíssima aportació a la literatura catalana. El llibre, escandit en metres clàssics d'una rotunditat colpidora, mostra una clara voluntat de portar el món clàssic grec i llatí

a la poesia autòctona. Aquests versos es defineixen per una gran contenció i són la gran aportació mallorquina al moviment noucentista català.

El 1907 publica una segona versió, ampliada, de *Poesies* i viatja per orient i Terra Santa. Fruit d'aquest viatge serà un nou llibre, *Visions de la Palestina* (1908), on malda per portar el versicle bíblic a la llengua catalana. La resta de la seva producció en català són obres pietoses i poemes de circumstàncies. També és important, però, la tasca teòrica continguda en la conferència de 1904 *La forma poètica*, pronunciada a l'Ateneu Barcelonès.

Josep M. Llopart ha aplicat a la poesia de Costa tres substantius que la defineixen: bellesa, elegància i reserva. Publicà també un volum de poesia castellana, *Líricas* i un llarg poema d'inspiració modernista, *La deixa del geni grec*.

Als joves (fragment)

L'art veritable és sa, gallard i noble,
tal com Apol·lo amb cítara
i amb sageta potent. Té la bellesa,
la joventut de l'ànima,
la claredat, l'ardida força, l'hàbil
maneig de fibra harmònica,
i l'arc terrible del bon dret que mata
la serp del fang malèfica.

Tal vos somriga l'ideal, oh joves,
unint el seny amb l'ímpetu,
i amb gran serenitat, que és la divisa
de la potència màxima.
Ah! Els forts vénen de forts. Alçau l'emblema
de l'avior llegendari,
que cada poble sols ateny son astre
seguint per la seva òrbita.

Siau qui sou; mes no atiant vells odis
de raça, ni amb empàtiques
declamacions lloant tot lo que és vostre,
fins les mateixes úlceres...

Siau qui sou; mes no us tanqueu, ombrívols,
dins una llar històrica
sens horitzons. Volau sobre les terres
enfora, amunt, com l'àguila!
Ella ama el niu de les materns roques,
però amb gran vol arranca-s'hi
i, travessant mil horitzons, domina
espais de llum esplèndida.
Per planes, mars, abismes i muntanyes,
amb vista potentíssima,
tantost afina desitjada presa,
ímpetuosa llança-s'hi
de la regió del llamp. Mes no trasmuda
d'essència l'au indòmita.
Ans bé, de tot lo que trescant aferra,
gustant-ne fibres íntimes,
se n'assimila la potència, i torna
cap a son niu més àguila.

El pi de Formentor

Electus ut cedri.

Mon cor estima un arbre; més vell que l'olivera
més poderós que el roure, més verd que el taronger,
conserva de ses fulles l'eterna primavera
i lluita amb les ventades que atupen la ribera,
com un gegant guerrer.

No guaita per ses fulles la flor enamorada;
no va la fontanella ses ombres a besar;
mes Déu ungi d'aromes sa testa consagrada
i li donà per tronó l'esquerpa serralada,
per font la immensa mar.

Quan lluny, damunt les ones, renaix la llum divina,
no canta per ses branques l'aucell que encativam;
lo crit sublim escolta de l'àguila marina,
o del voltor que puja sent l'ala gegantina
remoure son fullam.

Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta;
revincla per les roques sa poderosa rel.
Té pluges i rosades, i vents, i llum ardenta,
i, com un vell profeta, rep vida i s'alimenta
de les amors del cel.

Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge;
domina les altures i aguaita l'infinit;
per ell la terra és dura, mes besa son ramatge
lo cel que l'enamora, i té el llamp i l'oratge
per glòria i per delit.

Oh sí; que quan a lloure bramulen les ventades
i sembla entre l'escuma que tombi lo penyal,
llavors ell riu i canta més fort que les onades,
i triumfador espolsa damunt les nuvolades
sa cabellera real.

Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura,
com a penyora santa, duré jo el teu record.
Lluitar constant i vencer, regnar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...,
oh vidal noble sort!

Amunt, ànima forta! Traspassa la boirada
i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals.
Veuràs caure a tes plantes la mar del món irada,
i tes cançons valentes n'iran per la ventada
com l'au dels temporals.

BAR RESTAURANT

SES TEULERES

*ESPECIALITAT EN CARN AL GRILL
PARRILADES I SERVEIS A LA CARTA*

Ctra. Palma, Km. 37 • Tel. 56 01 23 • VILAFRANCA

**Premsa
Revistes
Objectes de Regal
Llibres**

Papereria Rondaies

Ctra. Palma, 19

Telèfon: 83 21 84

07250 VILAFRANCA

Noticiari de La Vila

Donants de Sang

El dilluns 1 de desembre la Germandat de Donants de Sang visitarà La Vila per aconseguir el màxim de donacions. Els qui vulguin donar sang ho podran fer a partir de les 18,30 fins a les 21 hores al lloc habitual: l'Ambulatori.

Guillem Estrany segueix greu

En Guillem Estrany Albons, en Guillem "Vidal" seguia en estat molt greu a l'hora de tancar la present edició (18 de novembre), com a conseqüència de la col·lisió que patí a la nit del 4 de novembre amb el seu mobilet, al ser embestit per un cotxe quan sortia a la carretera des del camí de la Teulera de Pere Nicolau Oliver. Des de llavors permaneceix en estat molt greu a Son Dureta. En Guillem Estrany té 55 anys, i dues filles.

Queixes per la pujada dels fems

Dia 7 de novembre tingué lloc a l'Ajuntament una reunió dels petits comerciants del Pla per mor de la forta pujada de la taxa dels fems, que han augmentat entre un 200 i un 300 per cent, degut a què enguany s'hi han afegit els costos de la incineració. La Mancomunitat del Pla ha reconegut que els criteris que ha aplicat en les taxes que afecten als comerciants són erronis en determinats aspectes i que a partir de l'any que ve es miraran d'ajustar.

A la reunió, el batle de La Vila, Joan Bauzá, va protestar enèrgicament per l'espectacular augment i

es queixà de què els municipis costaners estan tirant els fems a abocadors il·legals i no paguen cap taxa per la incineració, quan els municipis pobres del Pla es veuen obligats a dur els fems a Son Reus on es cremen.

15 tones de fems a la setmana

L'Ajuntament està intentant controlar la generació de fems a la nostra vila. Durant la primera setmana de novembre els fems pesats arribaren a les 15 tones. El dia de major generació de residus urbans fou en diumenge amb quasi 6 tones. La incineradora de Son Reus cobra sis mil pessetes per tona de fems cremada.

Homenatges a Francesc Amengual

El 12 de novembre va tenir lloc a Ciutat una reunió de membres de Es Molí Nou, Ajuntament, Consell Insular, Banca March, Editorial Di7 i amics de Francesc Amengual per tal d'organitzar una sèrie d'actes d'homenatge postum a en Xesc. Sembla perfilada l'organització d'una exposició itinerant de treballs seus i un concurs fotogràfic que portarà el seu nom. Per a l'any que ve la revista Es Molí Nou, a través de la Delegació de l'Obra Cultural Balear, té pensat sol·licitar a l'Ajuntament que li dediqui un carrer. Més envant es tramitarà la petició de què sigui declarat Fill Il·lustre de la Vila. Entre tots tractarem de què el nom i l'obra de Francesc Amengual perduri en la memòria i la història del nostre poble i del nostre país.

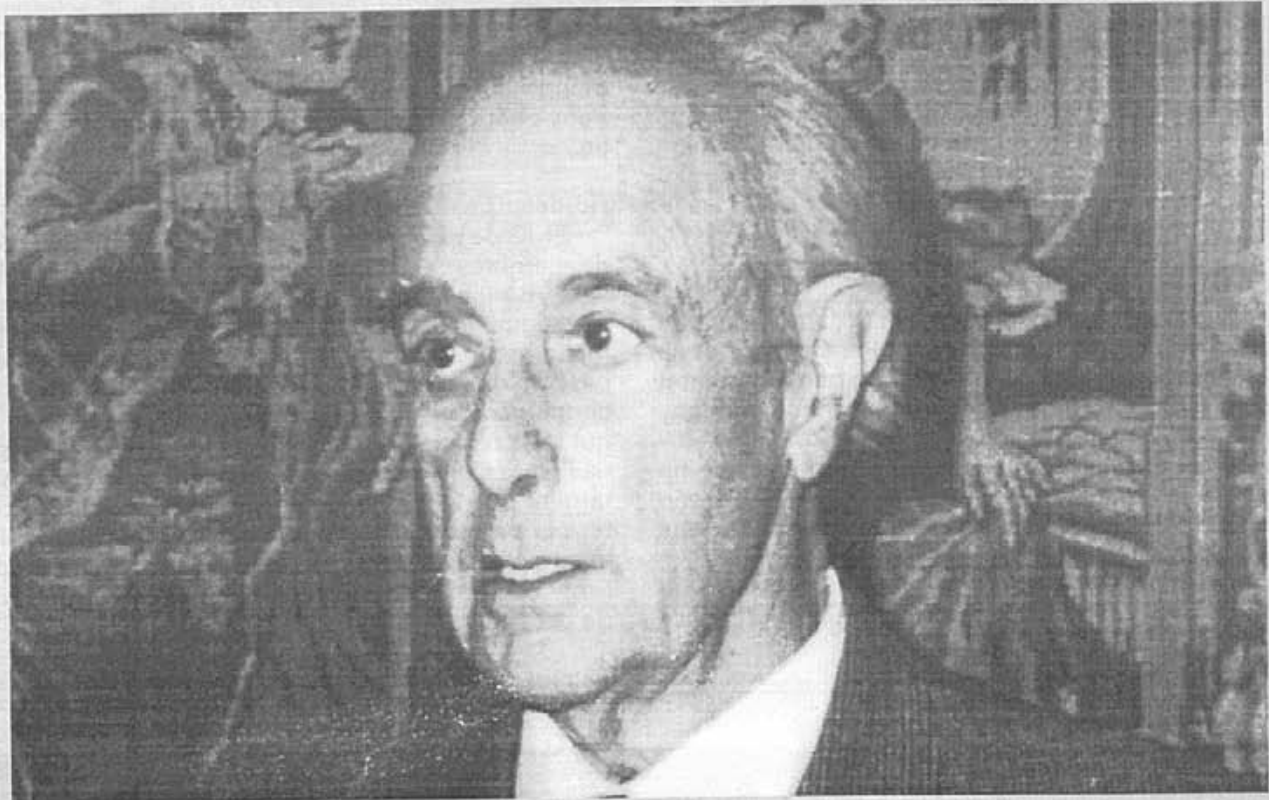
Auto-servei Can Joan

C/. Joan Barceló, 27
Tel. 56 05 61
VILAFRANCA

Servim els millors productes als millors preus

Llorenç Villalonga

en el centenari del seu naixement

(Palma 1897 - 1980)

VIDA

Llorenç Villalonga (Palma 1897 - 1980), important novel·lista mallorquí, de qui enguany se celebra el centenari del naixement, mostra, dins el seu procés creatiu, uns inicis propers a Anatole France i prest es consolidarà dins una estètica proustiana. El sedueix la troballa de Proust que diu que no hi ha més paradisos que els paradisos perduts. Una activitat periodística, vasta i constant, el fa col·laborar com a articulista a *El Día*, *Baleares*, *El Correo Catalán*, *Destino*, etc. A diverses publicacions immortalitzà el pseudònim Dhey, emprat també per signar algunes novel·les. La seva projecció novel·lística s'inicia amb *Mort de dama*

(1931), on contempla a la llum suau de l'humor o amb pinzellada més agra d'esperpent i sàtira, el procés de decadència de la societat mallorquina. Després, assumeix la direcció literària de *Brisas* (1934-1936), revista il·lustrada que fou decapitada per la Guerra Civil. S'enlluerna transitòriament amb el pensament feixista però, abans d'acabar la guerra, es tanca dins un exili interior del qual només surt després de la Segona Guerra Mundial.

La seva vasta producció abasta quinze novel·les, cinc llibres de relats i cinc volums de teatre. Una obra marcada per la reflexió continuada sobre el procés de decadència de la civilització

occidental. Entre les seves obres més importants cal esmentar: *Bearn* (1956), *L'hereva de donya Obdúlia* (1964), *Desbarats* (1965), la quasi autobiografia *Falses memòries de Salvador Orlan* (1967) i *El misantrop* (1972). Va obtenir alguns premis literaris: el Ciutat de Palma de Novel·la, el Premi Nacional de la Crítica, el Premi Nacional Narcís Oller i el Premi Josep Pla.

Bearn, la seva millor obra, s'ha traduït a moltes llengües i té versions en italià, hongarès, francès, anglès, noruec, alemany, neerlandès, xinès, vietnamita i en alfabet Braille.

Bearn (fragment)

La bellesa és una força tràgica. El paganisme pretén que és l'alegria de la vida. Per a mi representa la tristesa. El Renaixement situava la intensitat del plaer artístic per damunt totes les coses. Quina aberració, amic! Els antics ens han deixat gracioses escultures d'animals, xots innocents, nobles cavalls i vaques pacífiques. En sortir de visitar la fauna que es conserva al Museu Vaticà us sentiu l'ànima lleugera com després d'un bany

de puresa. Els artistes que crearen tan belles escultures no pretenien treure les coses de lloc ni actuar damunt la nostra sensibilitat d'una manera desmesurada. Ells, sí, foren uns vertaders clàssics. El desassossec i el pecat comencen amb l'entronització de l'humanisme. S'ha dit que l'art tot ho ennobleix, però com més artística, com més delicada sigui la representació de la bellesa femenina, amb més intensitat

parlarà als sentits de l'home. La dona amable i modesta, convenientment vestida, encara que perillosa, pot esser també una nota pura i consoladora. La dona divinitzada, la Venus, constitueix un sacrilegi. Els qui afirmen que l'art és sempre pur són o hipòcrites o retòrics sense sensibilitat. L'art és de vegades una embriaguesa. Les temptacions de sant Antoni, les de Pafnuci, són plenes de bellesa; Lucífer era bellíssim

De la Introducció de Mort de dama

"El barri és venerable, noble i silenciós, amb carrers estrets i cases amples, que semblen deshabitades. Entre les volades dels casals, el cel fa vibrar el seu blau lluminós com una llançada. L'herba creix entre les juntes de les pedres, amples com a lloses. Rompen el silenci, de tard en tard, remors de campanes.

Pel barri, no hi passa ningú. "Els veritables habitants d'aquests carrers són els gats", ha dit Santiago Rusiñol. Mallorca és un país privilegiat per als éssers gatescos. El gat exigeix silenci, ordre i netedat, com un filòsof escolàstic: els renous del món no el deixarien meditar. Els gats i els canonges guarden analogies. Així han triat el mateix barri. L'aristocràcia, la burgesia, també anhelen reposar. L'escenari és apropiat. No descriuré una vegada més com és una antiga casa mallorquina; poc més o menys, igual que una lleonesa o catalana. Bells quadres en el quals, de sobte, no es veu què hi ha pintat; cadires de repòs i llits barrocs, amb cortinatges de domàs. Aquests llits tenen molts de matalassos: s'hi dorm molt bé. A l'altre cap de la ciutat, als

afores, pel Terreno, per Gènova, s'hi belluga un món colonial, compost de pintors, turistes i senyores que fumen. Són gents estranyes, que es banyen a l'hivern i viuen d'esquena a la religió. Fabriquen *cocktails* endiablats. Donen balls i tes. El barri antic fingeix ignorar-ho. Sense valor ni desigs per declarar-los batalla, opta per declarar-los inexistents. "Creis, Monsenyor, que el mes que ve serem a França, restablerts en els nostres privilegis?", demanava, per allà el 1792, un vell prelat a un company d'emigració. I replicava l'altre, prenent un pols de rapè: "Monsenyor, no hi veig cap inconvenient." Alguna senyoreta indígena, en els tes quasi litúrgics del casino, demana ja *cocktails* de ginebra i vermut. Dues, al carnaval, s'atreveren a encendre una cigarreta. L'aire està carregat de presagis... Però el barri antic no se n'adona. A les platges estava privat que els homes passassin a la part de les senyores. Les americanes escamotegen aquesta llei passant elles a la part dels homes. Tal volta qualche mallorquina exaltada les imita. Però el barri antic no se n'adona."

75è aniversari de la mort de Miquel Costa i Llobera

Miquel Costa i Llobera va néixer a Pollença dia 10 de març de 1854, en el si d'una família prestigiosa, respectada i rica, vorejant gairebé l'opulència. Entre els bens familiars figurava una possessió el nom de la qual restaria molt unit per sempre al poeta: Formentor.

Als dotze anys ingressava a l'Institut Balear, on va tenir ocasió d'assistir a les classes de Josep Lluís Pons i Gallarza, un dels patriarques de la Renaixença i sens dubte el més profund i depurat dels nostres poetes romàntics. També a l'Institut va fer una amistat íntima i duradora, propícia a les confidències, amb un condeixeble, Joan Rosselló de Son Forteza, que arribaria a ser un escriptor d'un cert relleu. Anotem, finalment, que de l'època d'estudiant de batxillerat són els dos primers poemes que coneixem de Miquel Costa, tots dos en castellà, escrits el 1869, és a dir als quinze anys. La seva vocació era, doncs, primària.

El 1872 inicia a la Universitat de Barcelona els estudis de Dret. Era una imposició de son pare, el senyor Miquel Costa i Cifre -quasi un "paterfamilias" a l'estil romà-, perquè ell no sembla que tengués cap desig d'estudiar d'advocat. D'altra banda, el títol universitari havia d'esser en el seu cas un simple luxe, perquè com a hereu que era de casa bona, no havia d'exercir cap professió.

Des del punt de vista acadèmic, l'estada a Barcelona va ésser un fracàs: perdé el temps i els cursos. En un altre aspecte, però, li va ésser extraordinàriament profitosa. El jove Costa hi va prendre contacte amb uns cercles i uns ambients que determinaren la seva biografia literària i feren d'ell un poeta en llengua catalana.

Va ésser, doncs, en català que va escriure els primers poemes responsables. *La vall*, *A un claper de gegants* i *Amor de pàtria* estan datats el 1873, *Damunt l'altura* el 1874 i *El Pi de Formentor* el 1875. És a dir que en aquesta època d'estudiant universitari, entre els deu i els vint-i-un anys, va escriure, amb una embranzida juvenil admirable, alguns dels seus versos millors i més divulgats.

Els estudis no anaven d'allò més bé i son pare va decretar el canvi d'Universitat. Potser amb el disseny de distreure'l d'un catalanisme que devia alarmar-lo força i que, segons comentava el mateix poeta, mai no pogué sofrir. El 1875 es va traslladar

a Madrid. No es va acostar gaire per les aules; però també l'experiència madrilenya tengué caires positius. Era un horitzó novell que li eixamplava la perspectiva. A més a més ho va passar prou bé, sense estudiar gens i freqüentant tertúlies, teatres i concerts.

Acabat el curs de 1877, el senyor Miquel Costa i Cifre es va convèncer finalment que el seu fill no volia ser advocat i va prendre la decisió de fer-lo restar a Pollença. Comença aleshores una de les fases depressives de la vida del poeta. Es migra, en suma, en una existència d'hereu desenfeinat sense problemes i sense il·lusions.

Tot plegat es resol, quan doblega els trenta anys, en una crisi espiritual que l'empeny a una vida religiosa. De primer, amb el fervor característic de les vocacions tardanes, hauria volgut entrar en algun Ordre, com més rigorós millor, i això provocà un nou conflicte amb son pare, que no hi vol consentir de cap manera. Finalment renuncia i s'aconhorta simplement amb l'eştat sacerdotal. Mentrestant havia seguit escrivint versos i ja té prou material per a fer-ne un llibre que es publica aquell mateix any amb un títol senzill, obvi i incolor: *Poesies*.

Els cinc anys que va viure a Roma, d'on va tornar el 1890 ja ordenat sacerdot, varen ésser els de la maduració significativa. Predica sermons, escriu versos amb no massa prodigalitat, assisteix sempre que pot a les tertúlies literàries ciutadanes, primer a casa de Josep M^a

Quadrado, més tard a casa de Joan Alcover. L'any 1897 publica el seu segon llibre, *De l'agre de la terra*, que conté tres poemes narratius -*La gerra del catiu*, *La maina* i *Castell del Rei* - i l'any següent apareix el seu únic volum de poesia castellana, *Licras*, que ell justificava com un desig de complaure son pare, que, naturalment, hauria volgut que el seu fill hagués estat un poeta en castellà.

Amb el tombant del segle, torna a tenir com a poeta un període ascendent, comparable al del temps d'estudiant, que el condueix a la culminació de la seva obra de maduresa, significada per la publicació del llibre *Horacianes* l'any 1906. En aquesta època fa alguns viatges realment triomfants a Barcelona, on és objecte de tota casta d'homenatges que ell defineix així: Com vibra aquest país!

L'any 1907 es publica la segona edició de les *Poesies* de 1885, augmentada, emperò, amb nombrosos poemes de l'època de maduresa; entre alguns que, com *el Gorg Blau* i *Cala Gentil*, contenen les més fines i subtils visions de paisatge que s'han escrit en català.

Encara el 1909 publica un nou llibre, *Visions de la Palestina*, en el qual realitza una altra interessant experiència. Si a *Horacianes* havia assajat l'adaptació dels mestres clàssics al català, ara s'esmerça en la reproducció del versicle hebraic, fundat en la llei orgànica del paral·lelisme de conceptes. El resultat són uns poemes en prosa molt densos d'emoció lírica, que cal situar en el sector més vàlida de la seva obra.

Però, assolit el cim, la corba emprèn de bell nou la davallada cap a la depressió. Aquell mateix any els fets de la Setmana Tràgica de Barcelona el colpiren tan durament que ja quedà pràcticament anul·lat com a creador de poesia. D'aleshores ençà ja només va escriure versos ocasionalment atenent compromisos. Durant deu anys va treballar amb desgana, sempre queixant-se que era una feina feixuga i ensopida, en una comanda editorial: la traducció en vers dels himnes de Prudenci.

Va morir sobtadament a la trona del convent de les Tereses de Palma dia 16 d'octubre de 1922, mentre predicava el panegíric de la santa titular. Tenia seixanta-vuit anys. Només en feia tres que son pare era mort, de manera que va ésser un fill de família tota la vida.

Jordi Sansó Ferrer, morí el 21-07 als 90 anys.

Margalida Salas Pons, morí el 23-07 als 89 anys.

Joan Francesc Amengual Barceló, morí el 29-07 als 42 anys.

Margalida Garí Garí, morí el 02-08.

Miquela Gayà Bennàssar, morí el 13-08 als 83 anys.

Miquel Barceló Català, morí el 20-09 als 77 anys.

Bernat Garcias Bauzà, morí el 27-09 als 74 anys.

Miquel Mestre Bou, morí el 29-09 als 80 anys.

Montserrat Bauzà Nicolau, morí el 10-10 als 84 anys.

Jordi Bauzà Sansó, morí el 15-10 als 71 anys.

Catalina Fornés Bauzà, morí el 26-10 als 74 anys.

Jaume Pons Palou, morí el 31-10 als 70 anys.

Catalina Estrany Morlà, morí el 05-11 als 69 anys.

Quaranta morts en 11 mesos

(Redacció).- Segons informa el registre civil de l'Ajuntament, en menys d'onze mesos (des de gener fins al 15 de novembre) han mort 40 persones. Es tracta sens dubte d'un any amb moltes baixes, si es té en compte que durant tot el 1996 es moriren 41 habitants de la vila. Aquestes dades contrasten amb les de natalicis, si bé cal destacar que enguany és també un dels anys d'elevada natalitat. Demanan disculpes als lectors per no poder aconseguir totes les fotografies del moviment demogràfic.

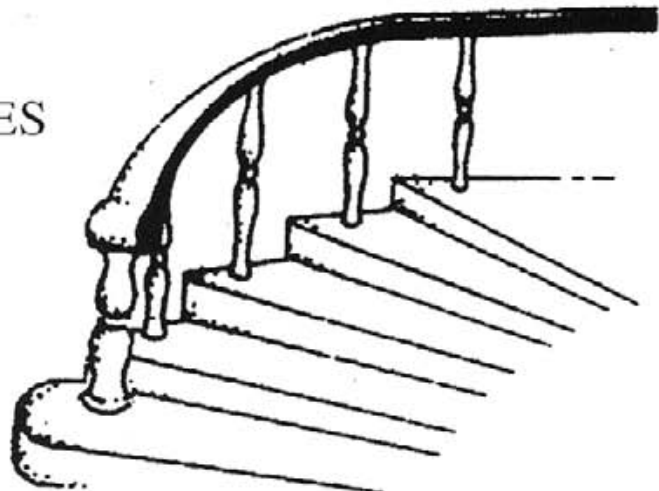
FUSTERIA

RIBOT • NICOLAU, S.L.

PORTES, VIDRIERS, PERSIANES I ARRAMBADORS
MOBLES CUINA I BANY
VIDRIERES ASSOLADADES

C/ Ramon i Cajal, 20
Telèfon 83 03 61
07520 PETRA

**Catalina Escalas
Rosselló**, el 23-03-97,
filla de Joan i Catalina.

Maria Bover Torres,
el 30-03-97, filla
d'Andreu i Mari Carmen.

Catalina Mª Bauzà Garí,
el 05-04-97, filla
de Francesc i Catalina.

Joan Nigorra Barceló,
el 05-05-97, fill
de Rafel i Magdalena

Marta Mesquida Luque,
el 06-05-97, filla
d'Antoni i M. Agustina.

**Maria Montserrat Riera
Bauzà**, el 15-05-97,
filla de Joan i Catalina.

Margalida Mayol Sastre,
el 22-05-97, filla de
Bartomeu i Magdalena.

Sebastià Bover Barceló,
el 22-05-97, fill
d'Andreu i Cati Isabel.

**Margalida Nicolau
Martín**, el 23-05-97, filla
de Joan i Maria Teresa.

Joan Rosselló Bover,
l'11-06-97, fill
de Francesc i Montse.

**Francisca Mascaró
Ribot**, el 18-06-97, filla
de Sebastià i Maria.

Bàrbara Oliver Barceló,
el 30-06-97, filla
de Sion i Cati.

**Antoni Mesquida
Barceló**, el 12-08-97,
fill de Sebastià
i Mª Magdalena.

Laura Romero Barceló,
el 12-08-97, filla de
Pepe i Mª Magdalena.

**Montserrat Bover
Oliver**, el 10-09-97, filla
de Pep i Margalida.

**Catalina Chapira
Gelabert**, el 19-09-97,
filla de Jaume
i Isabel Maria.

Fotos: Joan Jaume

- Fabián Pérez Ginard, dia 02-03-97, fill d'Antonio i Gabriele.
i Bàrbara Galmés Monroig, dia 19-03-97, filla de Sebastià i Joana Maria.
Pregam disculpes per no haver pogut aconseguir les fotos.